

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TELEFONAS (312) 585-9500

Vol. LXXIV Kaina 25 c.

TREČIADIENIS — WEDNESDAY, SPALIS — OCTOBER 22, 1980

Nr. 247

L. K. B. KRONIKA Nr. 44

Kratos, tardymai, areštai

TSRS GENERALINIAM SEKRETORIUI

Jurevičiaus Mečiulov, Jurgio, Lietuvos Helsinkio grupės nario gyv. Lietuvoje, Šiauliu m. Spindulio g. Nr. 6 — 10,

PAREIŠ KIMAS

1980 m. vasario 6 d. Šiaulių autobusų stotyje mane užpuolė ir suėmė grupė saugumiečių. Nusi gabenę į skyrių padarė asmeninę kratą, po to nusivėžė į mano butą, kur taip pat atliko smulkia krata, kurios metu paėmė įvairių spausdintųjų ir religinės literatūros. Rytą dieną buvau iškvieštas miesto prokuratūros. Atvykęs iš Vilniaus tardytojas A. Jucys pa teikė man kaltinimą: religinių procesijų — eisenų 1979 m. va sarą prie Šiaulių ir Šiluvos "orga nizavimu". Po to sekančiomis die nomis vėl buvau iškvieštas proku ratūron. Paruošti "liudininkai" surengtoje akistatoje "atpažino" mane kaip minėtų procesijų orga nizatorių. Tokiu būdu man bu vo iškeltas oficialus kaltinimas pagal BK 199 — 3 str. Taip pat buvo kviečiami liudininkai siekiant išgauti norimus parodymus dėl "veltėdžiavimo". 1975 m. sausio mėn. dėl religinių įsitikinimų

(reikalavau teisės nedirbti reli gi nių švenčių dienomis) buvau atleistas iš darbo. Nuo 1977 m. rugpjūčio mėn. dirbu Zarėnuose. Laiveliuose bažnyčios zakristi jonu. Darbu sutartį tardytojas A. Jucys iš manęs paėmė.

Ryšių su tuo praiešiu:

Šita KGB surežisuota akcija, tu rinti tikslą man primesti reli gi nių eisenų "organizatoriaus" vaidmenį, "pažeidžiant viešąją tvarką" — yra ne kas kita, kaip grubi provokacija nukreipta ne vien prieš mane.

Ateistinė propaganda Lietuvo je nepasiekė savo pagrindinių tikslų. Mažiausiai du trečdaliai lietuvių iki šiai dienai tikintys katalikai. Nežiūrint dešimtme čiais trūkančio visais frontais ateistinio puolimo, lietuviai dau gumoje pasiliko ištikimi savo tē vų ir protėvių tradicijoms ir sa vo tikėjimui. Visa tai negali neiš šaukti valdiškieji ateistų įnišio. Turbūt todėl paskutiniuoju lai ku jie ir nusprendė, kad represi jos — labiau patikimas ginklas toje negarbingoje kovoje prieš re ligiją. Tačiau tai klaidingas ke lias. Apie tai byloja mūsų tau tos istorijos puslapiai.

(Bus daugiau)

AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBOS 40 - TAS SUVAŽIAVIMAS

(Tęsinys)

Valdybos pranešimus pradėjo pirmininkas Dr. K. Sidlauskas. Jis priminė pernai JAV kongrese svar stytą ir priimtą rezoliuciją, kurioje JAV vyriausybė reginama siekti, kad Pabaltijo valstybėse būtų už baigtas Sovietų Sąjungos vykdo mas kolonializmas, kad tų tautų laisvės klausimas būtų keliamas Madrido konferencijoje. ALTO pa stangomis buvo plačiai pasklei tas 45 pabaltiečių demaršas Mask voje. Jo autoriai reikalavo at šaukti Molotovo — Ribentropo paktą. Buvo dėta pastangų pami nėti JAV kongrese Lietuvos nepri klausomybės sukaktį. Cia tarybai daug padėjo kongresmanas Frank Annunzio (Dem. Ill.) ir sen. Char les Percy (Res. Ill.).

Taryba rašė prez. Carteriui Afganistano invazijos proga ir prikišo, kad tylejimas dėl Pabal tijo valstybių užgrobumo galėjo padrasinti sovietus į naują inva ziją. Buvo rašomi raštai ir Irano pagrobų amerikiečių įkaitų rei ka lu. Daug darbų pareikalavo pasirengimas Madrido konferen ci jai, palaikomi nuolatiniai ryšiai su valstybės departamentu at ti tinkamais pareigūnais.

Dr. K. Sidlauskas pabrėžė, jog valstybės departamentas spau džiama ne tiek koncentruotis į žmogaus teises, kiek į tautų tei ses. J. Tautų deklaracija dėl nepri klausomybės suteikimo koloniali zmas ir tautoms, 1960 gruodžio 14 d. skelbia, kad tau tų pajungimas kitos svetimos tautos dominavimui ir išnaudo jimui reiškia pagrindinių žmo gaus teisių paneigimą.

Dr. K. Sidlauskas nurodė, kad Amerikos Lietuvių Taryba ban do išvengti, kad lietuvių tautai pilnos nepriklausomybės atstaty mas nebūtų nukreiptas į kokius dalinius siekimus, kaip religijos laisvę arba kitokias žmogaus tei ses, kurias lietuviai gali kada nors

atgauti, vis tiek pasilikdami rusu junge. Altas savo raštuose koncen travo priėmimo Helsinkio Akto VIII to principo, kuris skelbia visoms tautoms lygias teises ir visoms tau toms laisvo apsisprendimo princi pą. Altas pabrėžia, kad lietuvių tauta tą savo laisvą apsisprendi ma yra deklaravusi savo 1918 m. vasario 16 d. pareiškime, kuri patvirtino Lietuvos Steigiamasis Seimas, kad lietuvių tauta yra pareiškiusi savo valią visais laikais būti laisva, be jokių ryšių su ki tomis tautomis.

Toliau buvo priminti tarybos žygiai dėl okupuotos Lietuvos jau nu vyrų siuntimo į Afganistaną. Pabaltiečių vertimas tarnauti kariuomenėje yra priešingas tarp tautinių sutarčių nuostatomis. Valstybės departamento parei gūmas Harry Gilmore atsakyda mas šia proga pakartojo, kad JAV nepripažįsta prievartinės Pabal tijo valstybių okupacijos, tačiau mano, kad specialius protestus so vietams šiuo metu nebūtų nau dingas ar reikšmingas.

Daug darbų taryba atlieka per Washingtono veikiantį Jungti nį Amerikos Pabaltiečių komitetą. Jis energingai sustabdė sumany mą perkelti Radio Liberty ir Ra dio Free Europe transliacijas pa baltiečių kalbomis iš Muenche no į New Yorką.

Kalbėdamas apie ryšius su or ganizacijomis, pirmininkas pasi nūdė daugelį artimų ryšių su VLIKu, Diplomatine Taryba, BALFu, su kitų etninių grupių organi zacijomis, tačiau apgailestavo Amerikos demokratų partijos Na cionalinio komiteto parodytą ta rybės ignoravimą. "Man taip ir pasiliko neaišku, ar Demokratų partijos nacionalinis komite tas nustojo domėtis etninėmis gru pėmis, ar tik Lietuvos Demokra tų Lygos veikėjai nebepaisė, kad ALTas išlaikytų ligšiolinį ryšį su amerikiečiais demokratais", pasa

Lenkijoje labai populiarius naujų darbo unių organizatorius Lech Walesa. Gdanskio laivų dirbtuvės elektrikas. Nuotraukoje Walesa (kairėje) atsakinėja į Krokuvos universiteto studentų klausimus.

Sovietai apie diplomatines tarnybas

"Literaturnaja gazeta" savo rugsėjo 10 laidoje paskelbė straipsnį "Priešinga Helsinkio dvasiai", kuriame aiškinama, kad JAV vyriausybė 40 metų iš laiko Pabaltijo kraštų Diplomat inės tarnybas, kurios vadinamos „namais, kur šmėklos vaidena si". Toliau kaltinama, kad Pabal tijo kraštų Diplomatines tarny bos ne tik bando išlaikyti apgau lingą gyvenimo išvaizdą, bet de da visas pastangas kliudyti „is torijos vystymuisi" ir abiejų kra štų gyventojų tarpusavio geres niam supratimui. „Jie šmeižia tuos, kuriuos jie išdavi", rašo laikraštys, „surengdami de monstracijas prieš mūsų meninink us... mūsų parodas, bandydami ižaikyti valdines institucijas nu traukti mokslines ir technines informacijos apskaitimą su So vietų Sąjunga".

Baigdamas straipsnio autorius užklausa, ar šitokia veikla ne sipriešina Helsinkio Baigiamaj am aktui? Jo manymu, JAV vy riausybės veiksmas tegalima api

būdinti, kaip dar vieną bandy mą Helsinkio Baigiamajam ak tui sabotuoti.

Kitas straipsnis puolantis Pabal tijo kraštų Diplomatines tarny bas pasirodė „Sovetskaja Rossi ja" rugsėjo 25 laidoje. Aiškina ma, kad „lietuviai, latviai ir es tai norejo savo valdžios — liau dies, tarybinės valdžios". Dėl to nėra aišku, kam tie diplomatai atstovauja, juk tos valdžios, ku rioms jie atstovauja, nebeegzis tuoja keturiadesimt metų. Be to, aiškinama, kad diplomatines tarnybos neatlieka diplomatinį funkcijų, vykdoma tik ardomoji veikla.

Straipsnyje pabrėžiama, kad šios atstovybės yra reikalingos JAV vyriausybei ideologiniam ka rui prieš Sovietų Sąjungą vykdy ti. Anot straipsnio autoriaus, „tai yra vienintelė priežastis, ko dėl JAV išlaiko tokios rūšies po litinius lavonus".

Gale straipsnio aiškinama, kad tų vadinamųjų „diplomatų" veikla yra nustatyta (kaip ame rikiečiai mėgsta sakyti) principo: „Kas užmoka muzikantui, tas pa renkta muzika". Esą Pabaltijo kra štų (ir kitų pabėgėlių) Diplomat inės tarnybos yra išlaikomos JAV žvalgybos centru, o diplo matai, susirūpinę tik savo asme niška gerove, uoliai groja kitų užsakyta muzika.

Sovietų centro komiteto posėdžiai

Maskva. — Vakar posėdžius pra dėjo sovietų komunistų partijos centro komitetas. Jis svarstys atei nančių metų biudžetą ir nusta tys naujojo penkmečio planus. Vietoj auto avarijoje užsimušusio Gudijos pirmojo sekretoriaus Pio tro Mašerovo, Gudijos partijos vadovu paskirtas vicepremjeras Tichonas Kiselevas. Spėjama, kad jis taps ir kandidatu į politbiurą. Šie posėdžiai gali išspręsti ir prem jeto Kosygino likimą. Jis jau 76 metų amžiaus ir prieš metus tur rėjo širdies ataką. Šį pavasarį jo širdis vėl susilpnėjo ir jo pareigas eina pirmasis vicepremjeras Ni kolaj Tichonov. Nors Kosygino pavarde visur naudojama po vy riausybės raštais, jo „Kremliuje" jau senokai niekas nematė.

TRUMPAI IŠ VISUR

— Paruošiamoji Madrido kon ferencijoje Rytų Vokietija pasiū lė, o jai pritarė ir Sovietų Są junga, kad žmogaus teisių nagri nėjimams Madrido konferencijoje būtų skiriamos dvi dienos.

— Brooklyno teismas nubaudė 25 metais kalėjimo 19 metų juo duką Carl Miller, kuris nužudė žydų rabiną. Nusikaltėlis priklausė juodųjų „Penkių nuosimčių" organizacijai, kuri kovojanti prieš baltuosius išnaudojo. Nužudytas rabinas David Okunov vadovavo naujųjų imigrantų, žydų iš Sovietų Sąjungos, šal pos organizacijai.

— Sovietų Sąjungoje paskelb ta plati akcija prieš rūkymą vie šose vietose. Naują dekretą pasira šė Brežnevas, pats labai daug rūkęs. Ateityje bus uždrausta rū kyti darbovietėse, įrengiant rūko rams specialius kambarius.

— Kenijos valdžia paleido iš kalėjimų 7,000 kalinių, paskel bus amnestiją „Kenijos dienos" proga. Kenijata buvo pirmasis Ke nijos prezidentas.

— Laos valdžia paskelbė, jog išaiškintas šamoklas prieš vy riausybę ir suimta apie 500 žmo nių, jų tarpe aukštų valdininkų, karininkų ir studentų. Jie visi tar navę Kinijos interesus.

— Belgijos sostinėje įvyko apie 50,000 žmonių demonstracija prieš atgimstantį nacizmą, fa šizmą, antisemitizmą.

— Praėjusį savaitgalį Salva dore politinėse kovose žuvo 64 asmenys. Raudonasis Kryžius skel bia, kad dėl smurto veiksmų Sal vadore namus turėjo palikti 15 tūkstančių žemdirbių.

— New Yorko narkotikų agen tai konfiskavo iš Palermo, Itali jos, atsiųstą baldų siuntą ir rado balduose paslėptą heroiną, vertą 70 mil. dol.

— Tūkstančiai jaunų bran tys duolines energijos prieš Olandi joje užblokuojo įėjimą į branduo linę jėgainę. Cia pagaminama vos 1 nuos. Olandijoje sunaudo jamos energijos.

— Filipinų prezidentas Marcos paskelbė, kad teroristų sprogdini mus planuoja ir vykdo Ameri koje gyvenę filipiniečiai. Valsty bės departamentas pažadėjo ko operuoti su Filipinų saugumo po licija nusikaltėlius aiškinant.

— JAV atmosferos agentūra paskelbė, kad Kinijos atominio sprogimo sukeltas debesys jau praėjo per Ameriką ir nepaliko jokių radioaktyvių kritulių.

Didėja viltys atgauti įkaitus

Washingtonas. — Amerikoje pakilo viltys, kad Iranas greit pa leis nuo lapkričio 4 d. kalinamus įkaitus. Valstybės sekretorius Mus kie keliose kalbose pasakė, kad tokių vilčių yra, tačiau pridėjo, kad jau kelis kart vilčių buvo, tačiau nieko iš to neišėjo. Pirmą kartą jis pavartojo žodį „invazi ja", kurią pradėjęs Irakas. Sekre torius pareiškė, kad Amerika su interesus turėti nesuskaldytą Iraną, stiprų ir pastovų. Tam pastovumui šiandien grasi na Ira ko invazija.

Prezidentas Carteris pasakė, kad tuoj, kai bus paleisti įkaitai, jis „atšaldys" bilijonus Iranui priklausantių dolerių ir pradės su Iranu normalią prekybą. „Mes norime turėti taikingą, vieningą ir stiprų Iraną, mes norime at gaivinti normalią prekybą, kai įkaitai bus paleisti", pasakė pre zidentas.

Kovos lauke Irako šarvučiai tęsia Abadano puolimą. Kovos jau vyksta miesto gatvėse, iranie čiai ginasi, traukdamiesi iš namo į namą.

Irano gynybos taryba, kuriai pirmininkauja prezidentas Bani Sadras, paskelbė karo žiniose dažnai minėtą Khorramshahro miesto vardo pakeitimą. Tas žo dis persų kalboje reiškia „vaisin gą, derlingą" miestą. Nuo šiol jis bus vadinamas „Khuninshar" — „kraujo miestu".

Teherano radijas paskelbė aja tolos Khomeinio atsišaukimą vi siems sveikiems, pajėgiems vy rams stoti į šventą karą su Iraku. Irano kariuomenės vadovybė ir revoliucijos šaulių vadovybė tur inčios parūpinti jauniems per sams ginklų. Irako vadas Husse ins pradėjęs puolimą Amerikos kiršinamas, todėl jis bus teisia mas kartu su prezidentu Carte riu, pareiškė ajatola. Irako galin gy ginklų parūpino mūsų prie šas Amerika, sako atsišaukimas.

Irano premjeras Rajai, grįžda mas iš New Yorko, buvo sustojęs Alžire, o iš ten aplankė Libija. Abi šios arabų valstybės, kartu su Sirija, remia šiame konflikte Iraną.

Kariniai stebėtojai mano, kad

Graikija grįžo į NATO kariuomenę

Briuselis. — NATO valstybių sekretorius Joseph Luns paskelbė, kad Graikija po 6 metų pertrau kos sugrįžo į organizacijos karinį sparną. Ši Graikijos vyriausybė nusitarimą dar turi patvirtinti graikų parlamentas.

Graikija pasitraukė iš karinės organizacijos 1974 m., protestuo dama prieš Turkijos invaziją Kipro saloje. Buvo daug ginčų dėl A. gė u jūros salų teritorinių varer, ir oro erdvės teisių, ta čiau Turkijos karinė vyriausybė su sakė tuos klausimus atidėti. Tarp abiejų NATO sąjungininkų daug keliavo tarpininkaudamas organizacijos karinių jėgų vadas amerikietis gen. Bernard Rogers.

Graikijos nutarimas leis vėl at gaivinti Septintąją sąjungininkų oro laivyną, kurio centras buvo Larisoje, Graikijoje. Graikijoje yra keturios JAV karinės bazės.

Stebėtojai mano, kad prie Tur kijos — Graikijos ginčų išsprendi mo prisidėjo Irano — Irako ka ras. Pietinio NATO sparno sustip rinimas tapo aktualėsniu ypač Turkijai, kuri turi bendrą sieną su Sovietų Sąjunga, Iranu ir Ira ku.

šis karas gali užsitęsti ilgesnį laiką ir virsti partizaniniu karu. Pripa žįstama, kad po revoliucijos Irano karinės jėgos labai susilpnėjo, daug kareivių dezertyravo, tačiau daug iš tų dezertyrų susirinko į revoliucijos gynėjų eiles. Irakas iki šiol savo pėstininkų jėgų be veik nenaudojo. Kare svarbiausią vaidmenį vaidina šarvuočiai ir artilerija. Abiejų šalių karo avi acijos paskutiniu metu mažiau pasireiškia karo lauke, mano ma, taupydamos gazoliną.

Pirmadienį, šalia karo veiks mų padarytų nuostolių, Irano Ahwazo miestas gerokai nuken tęjo nuo žemės drebejimo. Irako pionierių batalionas, panaudo damas traktorius ir žemės kasi mo mašinas, stato į Ahwazo miestą naują kelią. Miestas jau apsuptas iš trijų pusių. Ahwazas yra nafta turtingos Khuzistano provincijos sostinė. Irako informa cijos ministerija tvirtina, kad dėl šio miesto įvyks pats svarbiausias šio karo mūšis.

Irano diplomatas Jungtinėse Tautose pasiskundė, kad Irakas Basroje laiko 12 iraniečių civilių įkaitais. Tie iraniečiai dirbo prieš karą Shatt Arab upės žiočių lai vininkystės administracijoje.

"Tankai nesustabdys mūsų unių"

Varšuva. — Varšuvos pakr alstybės tarnaitis Varšuvėje, naujųjų darbininkų unių va das Lech Walesa lankėsi pietinėse Lenkijos Jastrzebie mieste, kur pa sakė kalbą angliakasių susirinki me. Vienas klausytojas paklausė, kas bus, jei Sovietų Sąjunga įsikš karine jėga. Walesa atsakė: „Tan kai mūsų nesustabdys. Jie galės mūsų priziūrėti, tačiau negalės m ū su priversti dirbti". Walesa pa reiškė, jog „Solidarumo" organi zacijos centras nepakeis savo sta tuto Varšuvos teismui patenkin ti. Teismas reikalauja, kad uni jos įrašytų, jog komunistų par tija turi uniјose vadovaujantį vaid menį. Unių vadai tvirtina, jog statusas turi įrašes paklusnumą konstitucijai, o šį saivaine pripa žįsta komunistų partijos vado vaujantį vaidmenį. Todėl nėra tikslo kartoti to vaidmens dar ir statute.

Varšuvos pakto ministerių ko munikate sakoma, kad Madrido konferencijoje reikia svarstyti nau jos karinio įtempimo mažinimo ir nusiginklavimo konferencijos šaukimą. Ją siūloma šaukti Varšuvoje.

Vyskupų sinodas eina prie galo

Roma. — Šią savaitę turi baig tis pasaulinis vyskupų sinodas, kuriame dalyvauja 216 vyskupų. Studijuojami rezoliucijų projek tai, kurie daugiausia liečia šeimų problemas moderniajame pasaulyje. Galimas daiktas, kad sinodo sprendimai bus paskelbti šį sa vaitgalį po visą mėnesį trukusių diskusijų ir debatų.

KALENDORIUS

Spalio 22 d.: Melanas, Dalo mē, Sudimantas, Minė.

Spalio 23 d.: Jonas Kap., Kor dūlė, Ramutis, Jautrytė.

Saulė teka 7:09, leidžiasi 6:01.

ORAS

Saulėta, temperatūra dieną 65 l., naktį 45 l.

SKAUTYBĖS kelias

GLOBOJA CHICAGOS SKAUTININKŲ-KŲ RAMOJĖ

Redaguoja skt. Irena Ragienė: 2652 W. 65th St., Chicago, IL 60629

Telefonas 476-7089

SUVAŽIAVIMAS „DIENOS – DOVANOS“ (2)

Ketvirtoji dovana skautininkų ir vyr. sk. židinių suvažiavime, vykusiame rugsėjo 27-28 dienomis Clevelande, buvo dr. Aldonos Griniene paskaita: „1980 metų moteris gyvenimo kryžkelėje“. Kai dr. A. Griniene išėjo kalbėti, apsirengusi skautiška uniforma, visoms buvo įdomu iš kur ši nepažįstama sesė atsirado. Išsiaiškinome, kad tai Aldona Malcanaitė, kuri anksčiau Clevelande buvo labai aktyvi skautė ir daugelis iš mūsų ją gerai pažinojome. Taip nuo pat pradžios tarp sesės Aldonos ir auditorijos atsirado šiltas ryšys, ypač kad ji paskaitos nekaitė, o visas įtraukė į bendrą pašnekesį, paklausdama visą eilę asmenišku klausimų, kuriems atsakymus kiekviena parašė atskirai ir garsiai tik savanoriškai skaitė. O tie klausimai buvo tokie: kas aš esu, kokios gerosios ir blogosios mano charakterio savybės, kas yra moteris, vyresnė moteris, vyras, vyresnis vyras, ką aš daviau pasauliui ir t.t. Išryškinius atsakymus paaiškėjo, jog mūsų grupė nebuvo tipiška. Nors kai buvo prieita prie neigiamų moters charakterio savybių, pagal dr. Griniene, atsakymai buvo tokie, kaip ir visų kitų moterų, esančių grupė taip pat patvirtino, kad jos geriau pasitiki vyru negu moterimis. Kodėl? Moteris nėra auklėja, šreikšti ir primti negatyvius jausmus teigiamai. Ar dr. Griniene: „Vyrai vienas kitam pasako, ką jie galvoja ir tuoj pat pamiršta, o moterys – viena pasako, o kita tyli, tada bėga pas draugę guostis“. Dėl šios priežasties moteris vienos kitoms nepasitiki. Nesigintijome su paskaitininke, nes jautėme, kad šis jos išvada yra teisinga. Paskaitininke paminėjo ir daugiau auklėjimo pavyzdžių, kurių pasekoje išaugo moters charakterio savybės. Taip pat dr. Griniene kalbėjo apie vidurinės kartos moters psichologines problemas. Maždaug 35 metų amžiaus moteris pradeda jausti, jog ateis gyvenimo galas ir mirtis. Ji pradeda persvarstyti savo gyvenimą ir klausiti: kas aš esu? Kartais nerandant tinkamų atsakymų yra kriztama ir depresija, net pasikeičia elgesys. Panašius išgyvenimus turi ir vyrai. Pastebėta, jog aktyvios, profesionalios moterys šį gyvenimo laikotarpį išgyvena lengviau. O kai moteris išsprendžia savo dvasines problemas ir įvyksta rezoliucija kas aš esu, prasideda malonus ir ramus vyresnio amžiaus gyvenimas. Tada didėja jos dvasiniai lobiai, nes kai alime vieną klijūtį, kitą nugalime jų dar daugiau. Maždaug tokiomis mintimis dr. Griniene pabaigė savo labai gyvą, įdomų ir visas laisvą pašnekesį.

Skauto žodį davusi brolių Petraitį sveikina Kalifornijos skautų-čių stovyklos vadovė.

Nuotr. Marytės Stočkutės

Visą laiką nuoširdus šypsnis neapleido skaitytojos veido, šypsojosi ir klausytojos. Antroje literatūros vakaro dalyje Nijolė Martinaitė skaitė eilėraščius, kaip ji juos apibūdino, apie geles, meilę ir laiką. Pradėjo Kazio Binkio gėlių puokštė, toliau sekė Jono Aisčio, Salomėjos Nėries, Jono Meko, Vytauto Mačernio, Bernado Brazdžionio, Henriko Radausko eilėraščiai. Sie daugumai suvažiavime dalyvavusių sesių buvo gerai žinomi, klausantis lengvai galėjai sekti mintį, o kadangi skaitytojai neturėjo aktoriškų gabumų mintis perduoti, klausytis kartu buvo ne tik lengva, bet ir malonu.

Šeštadienio vakarą užbaigė vakarone, kurią pravedė s. fil. Rita Penčilytė. Linksmai padainavome, ir mūsų kūrybingos sesės per labai trumpą laiką tarpą sugebėjo parašyti visą eilę kupletų, sugalvoti pasirodymų. Juokėmės, kad dabar esame „išlaisvintos žmonos“. Po tokios turiningos dienos programos visos norėjo pasidalinti įspūdžiais, mintimis, tad ir vėl kai kuriuose kambariuose žibėjo šviesa iki paryčių.

(Bus daugiau)

Liūda Rugienienė

Pirmoji ASS visuotinė metinė šventė – suvažiavimas

Lapkričio 8 d. Chicagoje įvyks pirmoji ASS visuotinė metinė šventė. Šios šventės – suvažiavimo tikslas yra išduoti akademiku skautų šeimoms narius visur. Norime sušviesti, atnaujinti pažintis, sudaryti naujas draugystes ir skautiškai pabendrauti.

Kalifornijos skautų-čių stovykloje skautės žodį davusioms sesėms Daivai Tomkutei, Daliai Venckutei ir Undinei Molokaitei kaklaraiščius užrašė stovyklos viršininkė s. Vanda Zelenienė.

Nuotr. Marytės Stočkutės

Šioje šventėje – suvažiavime yra kviečiami nariai iš visų ASS vietovių ir skyrių. Programa prasidės 10 val. ryto, šeštadienį, lapkričio 8 d., – simpoziumu „Lietuvos klausimo publicistika“. Po simpoziumo seks „susipažinimo“ pietūs ten pat Jaunimo centre. Po pietų įvyks iš visų skyrių suvažiavusių kandidatų ir junjorų pakėlimai – sueiga. Vakare, Delphion House, 7825 West 95th Street, įvyks iškilminga šventė su vakariene, programa ir šokiais.

Raginame visus buvusius ir esančius veiklius akademikus pakalbinti vieną kitą, seniai matytą sesę ir brolių dalyvauti šioje šventėje. Smulkesnės informacijos dėl rezervacijų ir programos skelbiama spaudoje.

Metinės šventės programa

Lapkričio 8 d., šeštadienį, 9 val. r. – registracija, 10 val. – simpoziumas – „Lietuvos klausimo publicistika, 12 val. bendri pietūs, 2 val. p.p. – ASS sueiga, 3 val. p.p. – narių pakėlimai, 7 val. vak. – šventė Delphion House. Programoje sol. Paurimė Ragienė, akomp. Arūnas Kaminskas. Šokiams gros „Vyčio“ orkestras. Bilietai: 20 dol. dirbantiesiems, 15 dol. studentams.

Lapkričio 9 d., sekmadienį 10 val. r. pusryčiai, 11 val. r. šv. Mišios, 12 val. kapų lankymas.

ASS veiklos projektas

Šis projektas sukurtas ir surašytas fil. E. Rimavičiūtės, fil. D. Bruškytės, fil. D. Eidukienės ir fil. V. Mikūno, ASS vadijos pirmininko paprašytu. Jis buvo pristatytas ir dalyvių priimtas ASS 1980 m. studijų dienos įvykusiame ASS suvažiavime.

Kiekvienos augančios organizacijos veikla dažniausiai vystosi ciklais – vienu momentu yra daugiau energijos, kitu mažiau. Kai stinginga vieningumo, tenka įvertinti veiklą ir įsikiesti naujų idėjų jos pagyvinimui. Panašiai yra ir su skautais akademikais. Pažūrėkime į save.

Kuo skiriasi Akademini skautų sąjūdis nuo kitų organizacijų? Iš mūsų organizacijos pavadinimo, matome, kad mes esame pirmiausia sąjūdis – šeima, kuri būria savo narius į vieningą grupę, kuri savo tradicijomis jungia vieną narį su kitu ir suteikia priklausomumo jausmą. Tokia šeima, veikdama kartu, gali daug daugiau atsiekti negu vienas individas.

Toliau, mes esame skautai, skiriamės nuo kitų organizacijų tuo, kad tarnaujame Dievui, tėvynei ir artimui. Pagaliau, mes esame akademikai, baigę ar bebaigę aukštusius mokslus, nuolat tobulindami ir lavindami save, vadovaudami mėsai šūkiui „Ad Meliorem“ („vis gėrynei“).

sveikiname į mūsų eiles įsijungiančius naujus narius ir pasigendame negrįžtamai iš jų pasitraukusių.

Vienas iš tų, kurį šiandien su liūdesiu prisimename, yra lygiai prieš tris mėnesius amžnybėn išplaukęs darbštus „Nerijos“ ir „Lituanicos“ tuntų narys jūrų budys a.a. ps. Edvardas Nakutis. Sunkios vėžio ligos pakirstas brolis Edvardas iš mūsų tarpo išsiskyrė liepos 22 d. Chicago skautai ir skautės tuo metu stovyklavo, todėl tik nedidelis skaičius skautininkų-kių tegalėjo su juo atsisveikinti, jį paskutinėje kelionėje palydėti.

Lietuvoje buvęs veiklus jūrų skautas, tremtyje ir išėjvijos

A.a. jūros budys ps. Edvardas Nakutis

pradžioje jaunos šeimos rūpesčiai gyvendamas, skautiškoje veikloje nedalyvavo. Vaikams paugejus ir pradėjus skautauti, veiklon įsijungė ir a.a. E. Nakutis. Nesivilkio jis uniformos ir nesistūle vadovo pareigoms, bet jungėsi visur, kur tik talka vadovams ar vienetas buvo reikalinga.

Ilgus metus jis dirbo skautų tėvų komitetuose, buvo „Aušros Vartų“ skautų tunto ir „Nerijos“ jūrų skautų tunto tėvų, Kaziuko mūgių darbų vedėjas, stovyklos pastatų statybų taltininkas. Kur tik truko darbo rankų brolis Edvardas mielai jungėsi, nuoširdžiai dirbo net kitus paragindamas, o reikalui esant ir pabardamas. Neapsisėmė be jo ir stovyklose, kuriose ne tik talkino sesėms įvairiuose darbuose, bet kelis metus ėjo ir būriavimo instruktoriaus pareigas.

Tik prieš keletą metų Prezidento A. Smetonos igulos jūrų budžiai prikalbino brolių Edvardą grįžti į skautišką eilę. Už nuoširdų ilgmetį darbą j.b. Edvardas Nakutis buvo pakeltas į paskaitininko laipsnį, dejas, dėl jį ištikusio paralyžiaus, žaliuotu šlipus nebepasipuošė. Nugalėjęs ligą vėl svajono grįžti į skautišką veiklą nežinodamas, kad jo laukia Amžninio stovykla.

Rudens vakarams ilgejant vėl rinksimės Kaziuko mūgių ruošos darbus. Vėl žirs piūklai, šveistuvai, kvepės dažai ir

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY
Second class postage paid at Chicago, Ill. Published daily except Sundays, Legal Holidays, days after Christmas and Easter by the Lithuanian Catholic Press Society.
Publication Number (USPS — 161000)

Subscription Rates \$40.00 — Chicago, Cook County, Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. \$38.00. Foreign countries \$40.00.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitatimai už gautas prenumeras nesunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adresu. gavus iš jo mokesį, atzymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto	metams	1/2 metų	3 mėn.
Chicago ir Cook County	\$40.00	\$22.00	\$15.00
Kanadoje	U.S.A.	40.00	22.00
Užsienyje	40.00	22.00	15.00
Kitur	38.00	20.00	13.00
Savaitinis	25.00	15.00	

● Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.

● Redakcija dirba kasdien 8:30 — 4:00, šeštadieniais 8:30 — 12:00.

● Redakcija straipsnius taisy savo nuožūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

SOPHIE BARCUS
RADIO AEMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA
Lietuvių kalba: nuo pirmadienio iki penktadienio perduodama nuo 4 val. p.p. iki 4:30 val. p.p. per tą pačią stotį. Šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.
Telef. 434-2413
1490 AM
7159 S. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

JURGIS JANKUS
Anapus Rytojaus
Romansas
296 pusl. Išeido ATETIS 1978.
Spaudė „DRAUGO“ spaustuve. Ap-
lankas autoriaus. Kaina su persiun-
timu \$7.73.
III. gyv. prideda 5% valstijos
mokesčių.

DR. K. G. BALUKAS
Akušerija ir moterų ligos
Ginekologinė Chirurgija
6449 So. Pulaski Road (Crawford
Medical Building). Tel. LU 5-6446
Jei neatsiliepiu, skambinti 374-8004
Pirma ligonius pagal susitarimą

DR. PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. 1:00 - 5:00
val. popiet. treč. ir šest. tik susitarus

DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
Tel. — GR 6-2400
Val. pagal susitarimą: pirm., antr. ir ketv. 1-4 ir
7-9; antr., ketv. ir penkt. 10-4; šest., 10-3 val.

DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
Specializacija — Nėrvų ir
Emocinės ligos
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Tel. — BE 3-5893
Specializacija Akių ligos
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

DR. JANINA JAKŠKEVIČIUS
JOKSA
VAIKŲ LIGOS
6441 S. Pulaski Rd.
Valandos pagal susitarimą

DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGOS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA
Valandos pagal susitarimą

DR. FERD. VYT. KAUNAS
Gydytojas ir Chirurgas
DIPLOMAT, AMERICAN BOARD
OF FAMILY PRACTICE
1407 So. 49th Court, Cicero, Ill.
Kasdien 10-12 ir 4-7 išskyrus treč. ir šest.

DR. IRENA KYRAS
DANTŲ GYDYTOJA
2655 W. 59 St., Chicago
476-2112
Val. pagal susitarimą. Pirm., antr., treč.
ketv. 10 iki 6 val. Šest., 10 iki 1 val.

Advokatų Draugija
VALDEMARAS BYLAITS
IR
VINCAS BRIZGYS
Teisinių daktarai
2458 W. 69th St., Chicago, Ill.
Visi tel. 778-8000
Valandos pagal susitarimą

DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak. išskyrus
treč. Šest. 12 iki 4 val. popiet.

DR. WALTER J. KIRSTUK
Lietuvio gydytojas
3925 West 59th Street
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. nuo 12-4
val. popiet. ir 6-8 val. vak. Treč. ir šest.
uždaryta

DR. IRENA KURAS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
KŪDINIŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTE
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Val. — Kasdien nuo 10 v. ryto iki 1 v. p.p.
Ofiso tel. RE 7-1168; rezid. 239-2919

DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specializacija vidaus ligos
2454 West 71st Street
(71-mo ir Campbell Ave. kampas)
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. 1-4
3 iki 7 v. p. p. Tik susitarus.

DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINĖS LIGOS — CHIRURGIJA
1185 Dundee Ave.
Eglin, Ill. 60120
Valandos pagal susitarimą.

DR. ROMAS PETKUS
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
Ofisai:
111 No. WABASH AVE.
4200 NO. CENTRAL AVE.
Valandos pagal susitarimą.

DR. FRANK PLECKAS
(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
"Contact lenses".
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLĖS IR
PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val. antr. 1-4 popiet. ir ketv. 5-7 vak.
Ofiso tel. 776-2880; rezid. 448-5545

DR. V. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. 2-5 ir
6-7 — iš anksto susitarus.

DR. PETRAS ŽIOBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt.
2-7 šeštadieniais pagal susitarimą.

AUTOMOBILIŲ TAISYMAS

Padangos. Priekinių ratų reguliavimas ir balansavimas. Štabdžiai. Dujintuvai. Išmetamieji vamzdžiai ir kiti pataisymai. FIRESTONE TIRES. Wheel alignment and balancing. Brakes. Shock absorbers. Mufflers and pipes. Tune-ups. Lubrication. Change of oil and filters.

COUNTRY AUTO AND TIRE SERVICE

2423 West 59th Street — Tel. GR 6-7777

Veikia nuo 7:00 val. ryto iki 8:00 val. vakaro.
Šventadieniais uždaryta — Sav. MIKAS ČESAS
Šeštadieniais nuo 7:00 val. ryto iki 4 val. popiet.

JAY DRUGS VAISTINĖ

2759 W. 71st St., Chicago, Ill. 60629

● ROPESTINGAI IŠPILDOMI RECEPTAI ● FANNIE MAY SAL-
DUMYNAI ● KOSMETIKOS REIKMENYS

D. KUHLMAN, B.S. Registruotas vaistininkas

Atidaro šiekvienais nuo 9 val. ryto iki 10 val. vakaro.
Sėkmadieniais nuo 9 val. ryto iki 8:30 val. vakaro.

Tel. — 476-2206

IX TARYBOS SESIJA

Apie Lietuvos Bendruomenės organizaciją jos draugai, priešai ir patys bendruomenininkai yra daug rašę, kalbėję, diskutavę. Vieni ją gyvę, daug vilčių į ją dėjo, kiti kritikavo; buvo ir tokių, kurie peikė ir niekino, skundė jos veikėjas. Visa tai rodo, kad Liet. Bendruomenė yra labai svarbi organizacija, pagal turimus duomenis, veikliausia, stipriausia ir galingiausia iš visų mūsų centrinių organizacijų. Taigi nebus pro šalį apie ją ir dabar pakalbėti, ypač kai atsirado proga. O ta paskata yra JAV Liet. Bendruomenės IX-osios tarybos antroji sesija, kuri įvyksta spalio 25–26 dienomis, taigi šį savaitgalį, Sheraton–Midway Inn viešbutyje, Chicagoje. Jau paruošta aukščiausio Bendruomenės organo – jos tarybos posėdžių smulkiai darbotvarkė, krašto valdybos vadovai ir įvairių institucijų vadovai paruošė pranešimus, iš kurių matyti, kad bus diskutuojami visuomeniniai, švietimo, kultūros, organizaciniai, politiniai, socialiniai, juridiniai, sporto, finansų ir kiti reikalai. Atskirus pranešimus pateiks Jaunimo sąjungos VI Tautinių šokių šventės, Lietuvos fondo, Mokslo ir kūrybos simpoziumo vadovai.

Pirmosios dienos popietinio posėdžio metu IX tarybos nariai tarsis, pasiskirstę į 6 komisijas. Gintė Damašytė skaitys paskaitą apie padėtį okupuose Lietuvoje ir pasiūlys priemones efektingai informacijai organizuoti. Rimas Česonis, JAV-bių delegacijos Madrido konferencijai narys, pateiks pranešimą apie Madrido konferenciją ir spėjimus, ko iš jos tikimasi.

Po to visko bus diskusijos, aptartos priemonės LB veiklos pavyginimui, organizaciniai bei ūkiniai klausimai. Projektuojama pakeisti kai kurie LB nuostatai bei taisyklės.

Sesijos išvakarėse pravartu mūsų spaudoje pasvarstyti LB reikalus, mesti kritišką žvilgsnį ir pažūrėti, ar dabartinė LB savo uždavinį atlieka. Bet pirmiausia, koki yra svarbiausi Bendruomenės uždaviniai ir darbo sritys.

Pirmas didžiausias uždavinys, be abejo, yra kova dėl Lietuvos laisvės, už visais požūriais nepriklausomą Lietuvos valstybę. Žinoma, tai šiuometinėmis aplinkybėmis sunkiai pasiekiamas svajonė, bet lietuviams tai pagrindinis gyvenimo ir darbo tikslas. Tiesa, šiandien net mūsų krašto draugai pataria niekur balsiai nekelti Lietuvos nepriklausomybės klausimo, kad nebūtų užrūstintas didysis agresorius ir nebūtų palaužiamas su juo detentės politika.

Mums liepiama tenkintis tikrai žmogaus teisių gynimu, o juk nepriklausomybė ir žmogaus teisės nėra vienas ir tas pats. Antrasis LB didysis tikslas – lietuviškos išlaikymas išeivijoje. Čia įeina švietimas, mokyklos, jaunimo organizacijos, sporto klubai, jaunimo stovyklos, spauda, radijas ir visos kitos priemonės gyvosios lietuviškos stiprinimui.

Trečioji LB veiklos sritis – lietuviškos kultūros išsivijimo puoselėjimas ir jos ugdymas. Tai lietuviškoji knyga, muzika, daina, tautinių šokių grupės, teatras ir jo festivaliai, dailė, literatūra, meno parodos, dvasiniai ryšiai.

Negalima pasakyti, kad visas šias sritis LB tinkamai puoselėja, ir kad su jomis susiję reikalai labai geri ar bent patenkinami. Visose trijose srityse yra daugybė spragų, negalavimų, daug taisytių dalykų. Ir patys LB vadovai neužsigauna, kad vis-

kas gerai. Visi gerai žinome, kad mūsų lietuviškos išlaikymo reikalai silpnėja, kad jaunimas spartesniu tempu nutačiau, kad lietuvių kalbos vartojimas nyksta, kad mūsų organizacijos bei pačios Liet. Bendruomenės apylinkės nėra pakankamai gyvos.

LB centrinė organizacija, apygardos ir apylinkės veikia, daug padaro, bet toli gražu ne viską. LB tarybos sesijai kaip tik turėtų būti ieškoma būdų šios rūšies negalavimams pataisyti, pasidalinti patyrimais.

Nemaža dėmesio, rodos, bus skiriama socialiniams lietuvių reikalams. Tai reikšmingas ir reikalingas dalykas, nes mūsų vis labiau atsiranda lietuvių, reikalingų Lietuvos Bendruomenės organizacijos pagalbos. Žinoma, atsiras ir daugybė kitų problemų. Bet tuo tarpu sustokime prie pirmo ir pagrindinio LB veiklos punkto – kovos dėl Lietuvos laisvės reikalų.

Neseniai išėjusiame žurnalo „Laisvė“ rugsėjo mėn. numeryje (79) paskelbtas L. Valiuko rašinys, antraštė „Suaktyvinti laisvinimo veiklą“. Šį rašinį L. Valiukas parašė paskaitę kai kuriuos kun. dr. Jurgio Šarausko rašinius. Pastarasis, kaip žinome, buvo platus konkurso būdu atrinktas ir svarbią Valstybės departamento tarnybą, kurią nesenai baigė, pagal sutartį jo išbuvo vienerius metus. Iš J. Šarausko ir L. Valiuko mintčių aiškėja, kad pavergtos Lietuvos žmonės išsiviję laukia didesnės, gal net keturių kartų, politinės akcijos kokia ji vykdoma šiuo metu. Pagal Lietuvoje atsilankiusių mūsų jaunųjų visuomenininkų pasisakymus, „nekovoti laisviesiems dėl Lietuvos laisvės esą mirtina nuodėmė“.

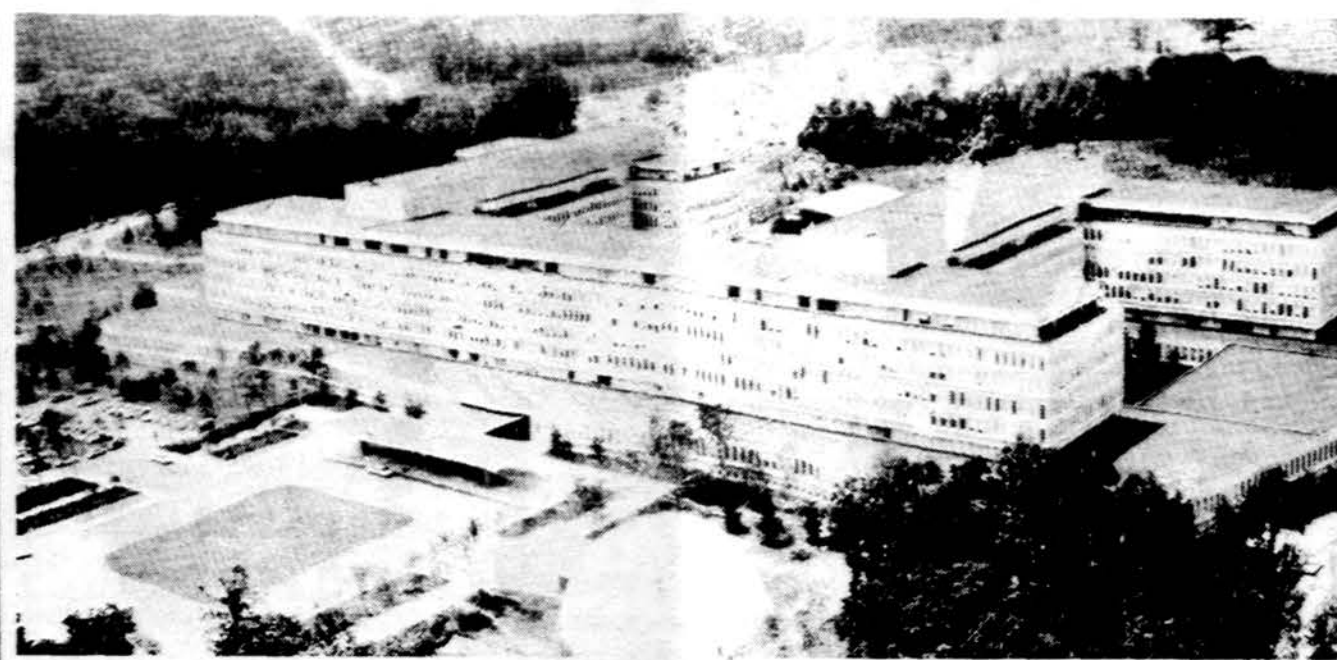
Pavergtųjų lietuvių pagedavimas išeivijai: „Darykite tai, ko negali pavergtieji. Kelkite ir ginkite Lietuvos bylą laisvajame pasaulyje visais galimais būdais“. Taigi ir LB yra pareigota vesti kovą dėl Lietuvos laisvės. Deja, šis didžiausias ir pajėgiausias pasaulio lietuvių vienetas iš tiesų padaro labai nedaug. Jei JAV LB Visuomeninių reikalų taryba dar yra veiklesnė ir darbingesnė, jei Kanados bendruomenininkai nuo jų ne per daug teatsilieka, tai kitų kraštų bendruomenininkų veikla labai nežymi.

Nepakankama veikla, pasak L. Valiuką, esanti ir prieš vienerius metus įkurtos PLB Visuomeninių reikalų komisijos. L. Valiukas tvirtina, kad „komisija juda labai lėtai – nei konkretnių planų nei darbų iki šiol nesimato. Būtų tikslų tą komisiją praplėsti pajėgesniais tam darbiui asmenimis“. Siūloma šiam reikalui darbo planai ir toliau rašoma: „Jei PLB Lietuvos laisvinimo žygyje pilnai nepajudės, visa kita jos veikla taps iki labai aukšto laipsnio beprasmiška“.

Nepaslapstis, kad mūsų organizacijos didžiausią savo politinės energijos dalį sunaudoja išeivijos vidaus gyvenimui. Ir Lietuvos laisvinimo lėšas, kurias surenka VLIKas, ALTA, o pastaruoju metu ir LB, beveik išimtinai naudoja mos tik išeivijoje. Kiek iš jų patenka į Lietuvą? Greičiausiai nieko, arba labai mažą dalį.

Ir kanadiškiai „Tėviškos Žiburiai“ X.16 vedamąjį rašinį „Pagalba Lietuvai“ paskyrė okupu Lietuvos reikalams. Ten rašoma, kad Lietuvai reikalinga dvasinė ir medžiaginė parama. To neturėtų užmiršti ir JAV LB tarybos atstovai. Jų sesijos šūkis tebūnie „Veidu į Lietuvą!“

b.kv

JAV saugumo įstaigos – CIA rūmai Washingtono

KAIRIŲJŲ JĖGOS IRANE

Komunistai tik laukia patogaus laiko

J. VAIČELIŪNAS

1980-ųjų metų Irano politikos pastovi tikrovė – atkaklus trijų pajėgų veržimasis į krašto valdymą. Kairieji ir dešinieji norėjo išstumti iš kovos arenos centrinę pajėgą, kuri yra maža. Bet vėliau dešinieji ir centrinė pajėgos susijungė, kad atstumtų kariuosius. Irano kairioji pajėga auga. Ji aktyviai dalyvavo krašto revoliucijoje ir gali būti pavojingas varžovas į krašto valdymą.

Sovietai nuo seno domisi Iranu ir artimai seka to krašto įvykius. Sovietai Irane remia visas revoliucijas; jų tikslas yra totalinė krašto revoliucija, kurios pagalba krašte įsigalėtų komunistai, nes į Khomeinio režimą žiūri kaip į laikiną. Sovietai su Iranu turi apie 1,000 mylių bendrą sieną. Okupavus Afganistaną, ta siena dar pailgėtų. Sovietai iš Azerbaidžiano išleidžia į Irano Azerbaidžanišką rajoną sau patikimus žmones, kurie Irane jįms bus reikalingi ir remia Irano azerbaidžianų demokratų partiją, kuri turi artimus ryšius su Irano Tudeh komunistų partija. Taip pat aprūpina ginklais disidentines grupes Irano šiaurinėse provincijose, kurias centro valdžia mažai kontroliuoja. Irano šiaurines provincijas sovietai gali okupuoti bet kada, kad galėtų turėti geresnę apsigynimo liniją. Taip jie 1939 m. okupavo Lenkijos plotus. Suomijos plotus ir visą Pabaltijį. Taip jie gali padaryti ir čia. Jie laukia tik Khomeinio valdžios susilpnėjimo. Kai kurie politikai sako, kad dėl to jie supiudė ir Iraką su Iranu.

Politinė padėtis

Po šacho R. Pahlavi išvykimo iš Irano 1979 m. sausio mėnesį, sunku sudaryti tinkamą vidaus politiką ir pasukti Iraną reikiama kryp-

timi. Formaliai kraštą valdė ministras pirmininkas Sh. Bakhtiar, o nuo tų metų kovo mėnesio – M. Bazargan. Pastarasis, po JAV ambasados užėmimo, taip pat pasitraukė iš savo pareigų, nes nebuvo įmanoma kontroliuoti revoliucinės grupės. Pats Khomeini taip pat nepajėgė tos grupės kontroliuoti. Tos grupės kiek apribo, kai 1980 m. sausio mėnesį buvo išrinktas krašto prezidentas H. Bani-Sadr. Bet ir jis turėjo tartis su iš 13-kos narių revoliucine taryba, kurioje vyrauja Islamo respublikinė partija – IRP. Ir 1980 m. per du kartus išrinktas Irano parlamentas – Majlis nepajėgė krašte pilnai sutvarkyti esamos padėties. Irano istorijoje nebuvo tokios kvailes vidaus politikos.

Irane yra daug kairiųjų, kurie savo keliu yra suskildę į daug grupių. Kai kurios jų simpatizuoja Maskvai, kitos – Kinijai, trečios – Albanijai, yra trockištų ir t.t. Yra kairiųjų, kurie reikalauja kurdams autonomijos. Kairiųjų nacionalinis demokratinis frontas yra atsiskilęs nuo Centrinio nacionalinio fronto. Jie jau 1950–60 m. veikė prieš šachą. Dešiniųjų grupės sudaro religingi musulmonai, kurie yra antikomunistai ir antiamerikiečiai. Jų stipriausia grupė yra Irano respublikinė partija – IRP, kuriai dabar vadovauja Bani-Sadr. Kairieji sudaro menkesnes grupes, negu Khomeinio rėmėjai, bet jie įsitvirtinę darbininkų unijoje.

Tudeh

Tudeh yra seniausia komunistų partija Irane. Ji įsisteigė 1941 m. Kai prasidėjo vokiečių–rusų karas ir JAV,

Didžioji Britanija ir Sovietų Sąjunga okupavo Iraną, kad būtų palengvintas karinių medžiagų tiekimas Sovietų Sąjungai. Sovietų prieglobstyje ir įsikūrė Tudeh komunistų partija. Dar prieš partijos įsisteigimą Irane buvo apie 25,000 komunistų. Partija labai sumažėjo 1953 metais, kada šachas R. Pahlavi perėmė Irano valdžią. Daug komunistų iš Irano pabėgo į R. Vokietiją. Kodėl jie nebėgo į šalia esančią Rusiją – nežinia.

Irane komunistų partiją daugiausia sudarė inteligentai, nusigriežę nuo religijos. Partija kurį laiką buvo apriauta, bet 1970 m., kada prasidėjo judėjimas prieš šachą, ir komunistai pajudėjo. Jie pradėjo bendradarbiauti su kitomis kairiųjų grupėmis kovai prieš šacho režimą. Tudeh vadas Wskandari, kuris netinkamai vedė komunistinę politiką, buvo pakeistas. Jo vietą užėmė N. Kianuri, kurs 20 metų buvo išgyvenęs R. Vokietijoje.

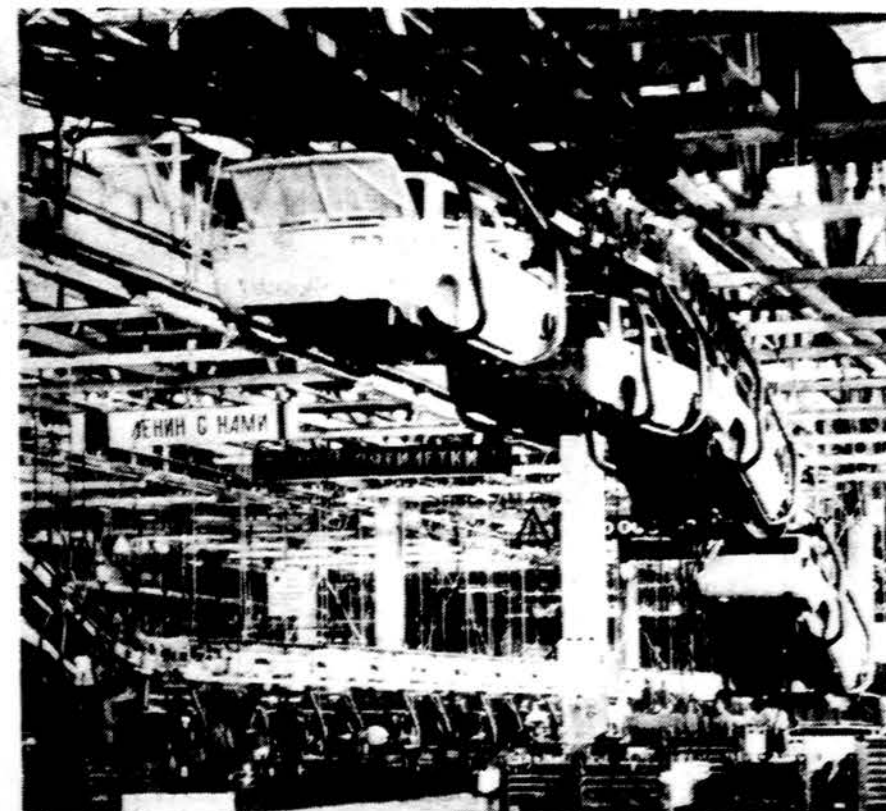
Tudeh partija nevisuomet buvo Maskvos remiama, ypač kai Maskvos valdovas draugavo su Irano šachu. 1948 m. K. Maleki buvo nepatenkintas sovietais. Jis išstojo iš Tudeh partijos ir įsisteigė „Trečiąjį frontą“, kai 1965 m. Maskva susipyrko su Pekinu, iš Tudeh atskilo Tufan (Typhoon) grupė, kuri pasuko į Kiniją. 1969 m. iš Tudeh vėl atskilo grupė ir įsisteigė Irano revoliucionierių grupę. Tudeh narys dr. F. Keshavarz kaltino partijos vadą Kianurį, kad jis yra stalinistas ir kaltino sovietus, kad jie remia šachą. 1960 m. Tudeh užmezgė ryšius su Afganistano komunistais, kad juos galėtų paruošti kariškai ir politiškai.

Kai 1979 m. pradžioje Irane prasidėjo atvira revoliucija prieš šachą, Tudeh partija pra-

džioje nesusigriebė, kad ta revoliucija bus tokia sėkminga. Tiesa, tuo metu iš kairiųjų grupių savo skaičiumi Tudeh buvo ketvirtitoje vietoje su 15–20,000 narių. Tuo metu Tudeh partijos ryšiai su Maskva buvo labai susilpnėję, nes kai kurie partijos nariai nemėgo sovietinio imperializmo ir aštraus ateizmo. Tas davė progos Tudeh partijai kiek suartėti su Khomeinio rėmėjais.

Dabartinėje revoliucijoje Tudeh mato kitus tikslus: Iraną atskirti nuo JAV ir bendrai nuo Vakarų, ir daugiau ji pasukti į Maskvos pusę. Tudeh siūlė vyriausybei, kad ji duotų autonomiją mažumoms, ypač kurdams. Irane iš 35 mil. gyventojų 14 mil. sudaro mažumos. Kai Bazargano vyriausybė norėjo pagerinti diplomatinis santykius su JAV, Tudeh ir kiti kairieji prieš tai paleido savo šauksmus ir pareikalavo panaikinti su JAV visas sutartis. Taip pat Tudeh puolė Bazargano vyriausybę, kad ji nenacionalizuoja bankų ir nepradeda žemės reformos.

Tudeh nedalyvavo JAV ambasados užėmime. Tai padarė Kovojančios musulmonų judėjimas, kurį sudaro religingi musulmonai ir antikomunistai. Tudeh pritarė ambasados užėmimui, bet, Maskvai paspaudus, Tudeh pasisakė, kad įkaitai turėtų būti paleisti, bet reikalavo nacionalizuoti užsieniečių, ypač amerikiečių, turtą. Tudeh, turėdama galvoje savo išgalėjimą Irane, pradėjo daugiau kreipti dėmesį į fabrių darbininkus, jų komunistinį švietimą. Tudeh komunistų aktyvumas daugiau pasi- reiškia naftos darbininkų tarpe. Anvaz naftos laukuose ir Abadano naftos valykloje. Tudeh partijos vadas Kianuri net paskelbė, kad naftos darbi-

Vakarų kapitalistų pagalba Sovietams. Italų kapitalais ir technika įrengtas automobilių fabrikas Togliati mieste.

motina, bet ir tėvas paraudusiomis akimis vaikščiojo.

Po tiek metų Simui daug kas išbluko, bet kai kurie akimirksniai tebėra tokie gyvi, lyg būtų geros rankos piešti vartomos knygos lapuose. Jų ryškumas net laiko nurudintus knygos lapus tarpais visiškai uždengia.

Atsimena vestuves. Jose buvo kartu su tėvais nuo padžios ligi galo. Atsimena ir dėdė Pilypą, geltonų ūsų galus ligi pusės žandų užrietusį. Jo ir negalėtų neatsiminti, nes augo tarp savo namų ir tarp dėdės Pilypo, kuris tarpais būdavo gana šurkštus ir buvo greitas iš pažasties išsitraukęs ramentą kam nors užiekti. Nesvarbu kam: piemeniui, mergai ar bernui. Motina sakydavo, kad jis toks pasidaro, kai nuplovė kojas. Seniau, sakė, buvo vyras nors prie žaidžios dėk, o po to pasidarė tikra tarka: neatsargiai paliesi, pats susibraižysi. Sako, ir motinai sykį su ramentu užsimojęs, bet ta su sarmatinusi, tai nuleidęs, nusisukęs ir nuėjęs. Mačiusi, kaip paejęs atgalia ranka per akis perbraukė. Ir ne vieną sykį. „Ir geriausia žmogui sunku tokią skriaudą nešioti“, – po to šnekėjo motina. Nei motina, nei tėvas ant Pilypo nepykio, kai jis kartais būdavo vienas ar kitam šurkštus. Kiti ne tokie buvo. Ne vienas net cibakojų pavadindavo, bet ne Simukas. To žodžio jis taip nekeitė, kad net ištartai nebūtų galėjęs. Jis Pilypas buvo tik dėdė. Daugumas kitų tevadino tik Pilypą. Cibakojų pravarde kažin kodėl nepripirgo.

Gal todėl, kad jis būtų pasiujokimas iš žmogaus tokios nelaimės, kurios kiekvienas net iš tolo bijojo. Šiaip pravarzdžių buvo pilnas kaimas. Kušmierius – pavogė kepurę, Kaplys – pavogė kirvį, Kaupis – vaidino poną, vaikščiojo smulkiais žingsneliais, užpakali patursinęs Strazdinis strazdo kiaušinius

iš lizdo išmetė. Ir daugiau panašių pravarzdžių prabėgo Simo atmintim. Visos negeros, bet pajuokiančios tik žmogaus silpnębę, ne skausmą, ir pats kiek nustebo, kai atmintin atėjo ne tik dėdė, bet ir tas, jam visada labai neskanus buvęs, pravarždiavimas. Bet vis tiek ir dabar Simas labiausiai atsiminė dėdienę Genovaitę. Tokią laibutę, labai mėlynom akim, storą geltoną kasą kažin kiek kartų apie galvą apsuksijusią. Tokią storą ir sunkią, kad rodėsi, kaip jos plonas kaklas galėjo ją ir panešti.

Kai visi vestuvių svečiai išsisiskirstė, Simuko tėvai dar paliko padėti apsitvarkyti. Su jais pasiliko ir Simukas, Gryčios kampe ant lentynėles gulėjo kalendorius, kurį Simukas jau buvo perskaitęs nuo pirmo puslapio ligi paskutinio, o kai kurias įdomesnes vietas net ir po kelis kartus. Neturėdamas ką veikti, jį vėl pasiėmė ir atsivertė tą vietą, kur buvo surašyti juokai. Pilypas sukosi parūkyti ir šnekučiavo su apie krosnį besiruošiančiom moterim. Pamatęs, kad vaikas pasiėmė kalendorių, pasakė:

– Simuk, pažiūrėk, koks oras šį mėnesį.

Simukas susirado mėnesį ir garsiai pradėjo skaityti, nuo kurios ligi kurios gražus oras, nuo kurios ligi kurios dargana, kada vėl ims speigas spiginti.

Genovaitė kažin kokią puodą plovusi net mazgotė iš rankos paleido.

Paklausė, paklausė ir garsiai paklausė:

– Ar tai jis tikrai skaito?

– O kaip tu manai? Jis geriausias mano skaitytojas, – nusijuokė Pilypas. – Ko kada prireikia, visada kaip žiurnius išberia. Aną sekmadienį man pusę Karalienės Mikaldos perskaitė. O Peklos garsą ir Davatkų godžinkas tai ir be knygos moka.

Paklausk, pamatysi.

(Bus daugiau)

BOSTONO ŽINIOS

NAUJAS ADVOKATAS
DALIUS VASYS

Dalius Vasy baigė Harvardo universitetą Magna Cum laude laipsniu. Čia jis studijavo istoriją ir literatūrą. Tada įvyko į Northwestern universitetą Chicagoje, kurį baigė gegužės 18 d. Dabar Chicagoje įslaike advokato egzaminus (bar egzam) ir ten pat Chicagoje pradėjo dirbti didelėje advokatų įstaigoje kaip advokatas.

Amerikoje baigti teisių mokslus yra skirtinga nuo mūsų universitetų. Mes teisę baigdavom per keturis metus. Čia pirmiau reikia baigti universitetą iš bet kokios srities ir tu gavus iš bakalaur laipsnį įstoji į teisių fakultetą. Čia taip pat ir medicinos mokslai, nors būti gydytojas.

Dalius turi ir žmoną, ir tris vaikus. Vasiai gyvena Dedham, Mass. Dalius vyras ir jo Algis yra baigęs politologijos institutą ir gavęs bakalaur laipsnį iš chemijos, o vėliau dar North eastern universitete garo mašinų laipsnį. Dabar jis kompanijos, kurioje dirba, yra išsiųstas į Pietų Afriką kelioms mėnesiams tirti Johannesburg. Jaunesnis brolis Linas baigė Northeastern universitetą, o dabar yra padavęs pareikšimą į graduate school aukštesniai laipsniui.

Sveikinam jauną advokatą ir linkime sėkmės profesiniame darbe ir asmeniniame gyvenime.

J. KACINSKO MISIOS

Gruodžio 12 d. Arlington Choral Society atliks J. Kačinsko Mišias, parašytas Šv. Marijos Nekalto širdies garbei, Mindaugo krikšto 700 metų sukakčiai paminėti. Bus atlikta Arlingtono aukštesniojo mokyklų. Diriguos kompoz. John Bovicchi. Vargonų akompanimentas pritaikytas pučiamųjų orkestrui, kurį suorkestravo pats J. Bovicchi, susitaręs su J. Kačinsku. Tuo būdu Mišios gali būti atliekamos salėje, kur nėra vargonų.

Gruodžio 13 d., šeštadienį, 7 val. vakare šios Mišios bus pakartotos lietuvių publikai Lietuvių Piliečių klube trečiame aukšte, S. Bostone. Rengia Šv. Petro lietuvių parapija prieškalėdinio laikotarpio proga.

Didžiulis 100 asmenų choras yra Arlingtono Filharmonijos vokalinis padalinys didesniems choro ir orkestro kūriniais atlikti.

R. REAGANAS IR LIETUVIAI

Didysis Bostono dienraštis The Boston Globe spalio 10 d. aprašydamas prez. Carterio balsų iškėlimą Chicago priemiesčiuose, tarp kita rašo: esą, kai Carter eina į GOP teritoriją, Reaganas sudaręs ryšius su etninio grupių žmonėmis Chicagoje ir kaimynystėje, kas buvė labai rodoma televizijoje ir aprašoma laikraščiuose jo lankymasis pas lietuvius. Demokratai, esą, nurašė lietuvius nuo FDR (Franklin Delano Roosevelt) laiku. Lietuviai saką, kad FDR pardavęs Lietuvą Jaltoje (FDR sold Lithuania down the river at Yalta).

IS MOTERŲ KLUBO
SUSIRINKIMO

Lietuvių Moterų federacijos Bostono klubo susirinkimas įvyko spalio 11 d. Pirm. E. Vasyliūnienė padarė pranešimą apie savo kelionę po Europą. Ypattingai žavėjosi Kristaus vaidinimais Oberamergau, Vokietijoje. Tas vaidinimas palikęs labai gilių įspūdį. Visa kelionė po Vokietiją ir Prancūziją buvusi miela ir įspūdinga. Tiesa, tuose vaidinimuose buvo daugiausia užsieniečiai, nes vietiniai tuo laiku negauna bilietai kuriuos reikia užsisakyti labai anksto. Taip pat buvo valdybos rinkimai. Valdyba perrinkta ta pati: E. Vasyliūnienė I. Rasienė, J. Matjokienė, I. Ulpaitė ir M. Lendraitienė.

BAIGĖ STUDIJAS

Juozas V. Austras sėkmingai baigė Dallas, Tex. universitetą, gaudamas magistro laipsnį iš prekybos administracijos. Grįžęs į Bostoną, vėl įsijungė į lietuvių sporto klubą veiklą.

Juozas Dana tęsia studijas Massachusetts universitete. Brolis Edward studijuoja Worcesterio Polytechnic Institute. Tėvai Valė ir Elvinda, seneliai Adelė, Juozas, ir žmona Izabelė ir Vincas Montuori loigijasi Juozo pasiekimais.

PARENGIMAI

Kaukių balius spalio 25 d., 8:30 val. vak. Lietuvių pil. draugijos salėje S. Bostone. Rengia jaunimo sekcija.

Lietuvių diena spalio 26 d., 3 val. p.p. S. Bostono Lietuvių pil. draugijos salėje. Rengia LB Bostono apygardą. Bus suvaizdintas Antano Gustaičio „Sėkminių vaikų“.

Lietuvos kariuomenės atkūrimo minėjimas lapkričio 23 d. Lietuvių pil. draugijos salėje.

Naujosios Anglijos šaulių rinktinės suvažiavimas lapkričio 29 d. Liet. pil. draugijos salėje.

DR. ŽIBUTE ZAPARACKAS

Telef. — 337-1285
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
Ofisas:
700 North Michigan, Suite 409
Valandos pagal susitarimą

RADIO PROGRAMA

Seniausią Lietuvos Radio programą Naujojo Anglijos iš Stoties WLYN, 1360 bangų, veikia sekmadieniais nuo 1:00 iki 1:30 val. po pietų — perduoda dainas, pasaulinių žinių santrauką ir komentarus, muziką, dainas ir Magdutos pasaką. Šią programą veda Steponas ir Valentina Minkai. Biznio reikalais kreipkitės į Baltic Florist — gėlių bei dovanų krautuve, 502 E. Broadway, So. Boston, Mass. 02127. Telefonas 268-0489. Ten pat gaunamas dienraštis „Draugas“ ir rasite didelį pasirinkimą lietuviškų knygų.

PIRMENYBĖ VARGŠAMS

Santiago arkivyskupija Čilėje paskelbė ganytojinį dokumentą: „Pirmenybė vargšams“. Dokumente yra nustatomos gairės Santiago arkivyskupijos socialinei veiklai kovoje prieš vargą, suderinamai su Lotynų

Amerikos vyskupų konferencijos praėjusiais metais Puebloje priimtomis rezoliucijomis. Kova prieš vargą, pažymėjo Santiago vyskupija, yra vienas svarbiausių Bažnyčios uždavinių Lotynų Amerikos kontinente, kuriame dar tebėra milijonai vargstančių žmonių.

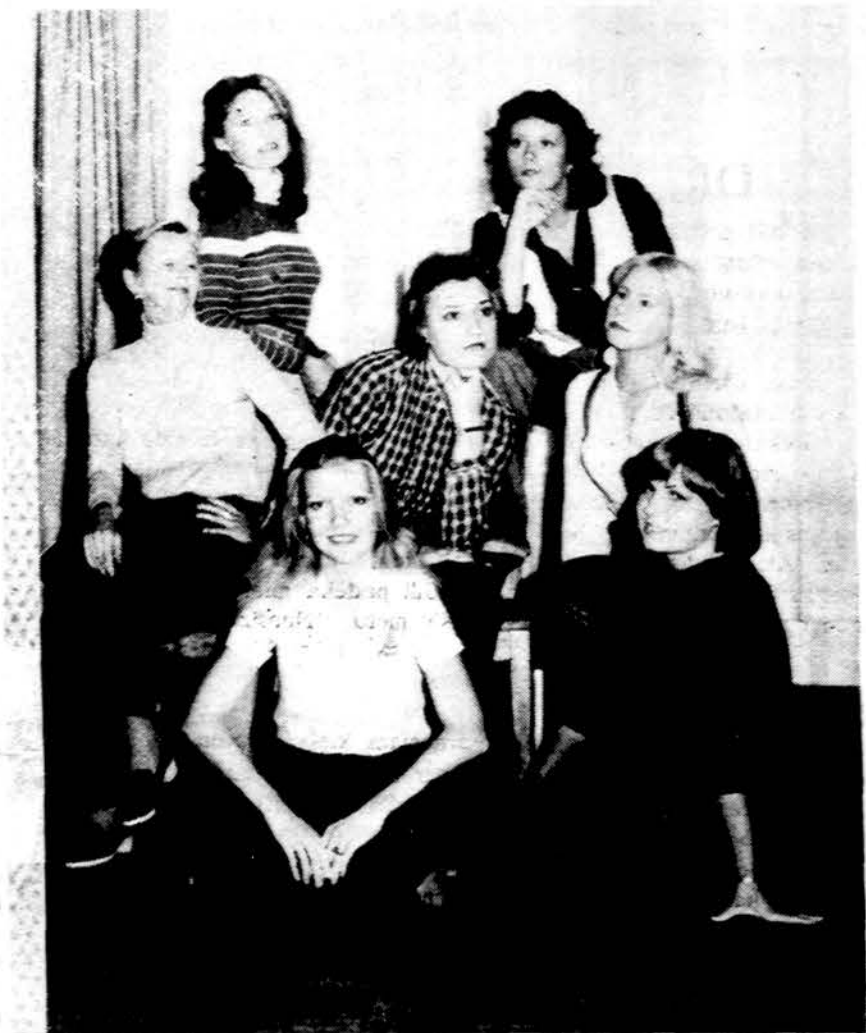
Aleksandro ir Sofijos Mantautų
PADĖKA

Po 57-rių metų vedybų sukakties, 1980 m. rugpj. 26 d. — nuosirdžiai dėkojame už maldas, sveikinimus, linkėjimus ir dovanas bei gėles iš Worcesterio, Putnamo ir Marijos vilos bičiulių, o ypač Matulio Senelių namų kapelionui, kun. dr. Rapolui Krasauskui ir prel. Vincui Jūrai už atlaikytas šv. Mišias mūsų intencija ir asmeniškų sveikinimų. Dėkojame Senelių namų vadovei Ses. Bernadetai ir Seselėm bei mūsų kaimynam, dalyvavusiam šv. Mišiose mūsų intencija.

Dėkojame vaikam — Vaidevui Andriui, Ramintai ir jų šeimoms už sveikinimus ir dovanas. Taip pat dėkojame anūkėms — Rimai, Danutei ir Dailytei už sveikinimus ir gėles.

Didžiausia padėka priklauso V. Dievui, kad leido mums peržengti 80 metų slenkstį ir turėti vilties ateičiai.

PASKUTINIS MADŲ ŠOKIS

Dalis modeliuotojų Kr. Donelaičio mokyklų madų parodoje. Stovi L. Gerulytė-Puzzo, R. Krutulytė, sėdi N. Vengrienė, V. Kučaitė, L. Kosmonaitė, M. Bernatavičienė, V. Kučelianskaitė.

Praėjusiais metais Kr. Donelaičio mokyklų tėvų komiteto suruosta pirmoji madų paroda praėjo su dideliu pasisekimu. Linkms jaunatviška muzika, lydėjusi modeliuotojas, pripildė salę jaukia nuotaika.

Šių metų madų parodoje matysime vėliausios mados moteriškus rūbus, iš p. p. Vidos ir Roberto Kosmonų Lee's parduotuvės Evergreen Plazoje. Patys jauniausieji modeliuotojai, pradedant darželio mokiniais, vilkės Brighton Parko Kiddies Fashion's krautuves rūbeliais.

Artėjant žiemos šalčiams, akims bus miela paglostyti minkštuosius kailius. Vyriški ir moteriški kailiniai rūbai bus modeliuojami iš Norman Burstein'o kolekcijos 185 N. Wabash Chicago's centre.

Visa tai matysime spalio 26 dieną, 3 val. po pietų Tautiniuose namuose, 6422 S. Kedzie Ave. Šio renginio tikslas yra surinkti taip reikalingas lėšas Kr. Donelaičio lietuvininkų mokykloms, joms sudarant progą maloniai praleisti sekmadienio popietę. Visi kviečiami.

Tėvų komiteto vardu
RAMINTA MARCHETIENE

NEW YORK 1980
LSS

Šiaurės Amerikos Lietuvių Studentų Sąjungos
New Yorko Skyrius
kviečia
visus studentus ir buvusius studentus atvykti į

LIETUVIŲ STUDENTŲ SUVAŽIAVIMĄ

kuris įvyks

lapkričio 27—30 dienomis

Loews Warwick Hotel
6th Avenue & 54th St.
New York, N.Y. 10019

Penktadienio šokiai: \$3.50 (iš anksto)
Šeštadienio

Banketas: iki 25 m. \$20.00 (iš anksto)
virš 25 m. \$22.50 (iš anksto)

Narių Mokestis/Registracija: \$5.00

Užsiregistruoti ir informacinius reikalus kreipkitės:

Raimundui Balsiui
240—76 67th Ave.
Douglaston, N.Y. 11363
(212) 423-6595

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

We'll help you make the right move.

JEI GALVOJATE

PIRKTI AR PARDUOTI

Kreipkitės į

BUDRAITIS REALTY CO.

6600 S. Pulaski Road

Tel. — 767-0600

Independently owned and operated

Florida Real Estate

Namų pirkimo reikalavimai: Clearwater, Largo, Belleair, Seminole apylinkės (Netoli St. Petersburg piliečių klubo)

Prašau kreiptis:

LIUCIA VAIČAITIENE

Realtor - Associate

Rodgers & Cummings, Inc.

Tel. Dieną 813—581-9411

Vakare 813—585-2738

Lietuviškas restoranas su namu ir įrengimais Marquette Parko rajone. Labai geras biznis. Lengvos pirkimo sąlygos.

2 butai — medinis. 68 ir Maplewood. Labai tinka giminingoms šeimoms.

Milnins bungalow Brighton Parke. 15 metų. Dėl ligos reikia skubiai parduoti. Geras pirkiny.

ŠIMAITIS REALTY

Insurance — Income Tax
Notary Public

2951 W. 63rd Street

Tel. 436-7878 ar 839-5568

BUTŲ NUOMAVIMAS

Namų pirkimas — Pardavimas

Draudimai — Valdymas

INCOME TAX

Notariatas — Vertimai

BELL REALTORS

J. BACEVIČIUS

6529 S. Kedzie Av. — 778-2233

M. A. ŠIMKUS

INCOME TAX SERVICE

NOTARY PUBLIC

4259 So. Maplewood, tel. 254-7450

Taip pat daromi VERTIMAI, GIMINIŲ ĮKVIETIMAI, PILDOMI PILIETIŠKES PRASYMAI ir kitokie blankai.

ISIGYKITE DABAR

VIZITINIŲ KORTELIŲ

REIKALU

Vizitinių kortelių naudojimas yra gražus paprotys. Biznieriui jas plačiai naudoja. Bet tinka ir visų juos autovams turėti gražias vizitines kortelas.

Kreipkitės į "Draugo" administraciją visais panašiais reikalais.

DRAUGAS,

4545 W. 63rd St.,

Chicago, Ill. 60629

LIK SVEIKAS

Raisa URBANIENĖ atlieka pramogines dainas, kurias sukūrė kompozitorius B. GORBULSKIS.

Garso režisiorius Paulius Jasuikonis. Išleido GINTARAS, filmų ir plokštelių gamyba, Hollywood, California.

Kaina su persiuntimu \$8.95

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

PARDAVIMUI

1978 CADILLAC ELDORADO

Dark green. Excellent condition. Ziebart. Cruise control. Leather interiors. Many Cadillac options. \$6,995.00. Call 476-7400 days; 349-3361 evenings.

MISCELLANEOUS

už apdraudą nuo ugnies ir automobilių — 30% — 30% pigiau mokėti bilio pas mus.

FRANK ZAPOLIS

3208 1/2 West 95th Street

Telef. — GA 4-8654

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Telef. — 925-2737

Vytautas Valantinas

NAMŲ APSILDYMAS

Istatau naujus pečius ir vandens šildytuvus. Išvalau ir pakeičiu alyvinius pečius į gaminus.

ALBIN BANYŠ, Tel. 447-8806

A. VILIMAS

MOVING

Apraustas perkraustymas

[vairių atstumų]

Tel. 376-1882 arba 376-5996

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

ir kitus kraštus

NEDZINSKAS, 4059 Archer Avenue

Chicago, Ill. 60632, tel. 927-5980

VALOME

KILIMUS IR BALDUS

Planuame ir vaikuojuame

visų rūšių grindis.

BUBNYS — Tel. RE 7-5168

MOVING

SERENAS perkrausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli miesto leidimai ir pilna aprauda.

Tel. — WA 5-8063

TELEVIZIJOS

Spalvotos ir paprastos. Radijai.

Stereo ir Oro Vėsinimai.

Pardavimas ir Taisymas.

MIGLINAS TV

2346 W. 69 St., tel. 776-1486

PLUMBING

Licensed, Bonded, Insured

Nauji darbai ir patalynai. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos ir kt. plytelės. Glas blokai. Sinkos vamzdžiai išvalomi elektra. Į automatą gali kalbėti lietuviškai palikite pavarde ir telefoną.

SERAPINAS — 636-2960

Liaudies menas ir kitkas

"Drauge"

Dienraščio "Draugo" administracijoje galima pasirinkti įvairių liaudies meno darbų: medžio, keramikos, drobės, taip pat gražiai papuoštų lėlių.

Apilankykite į "Draugo" administraciją ir pasidžiūrėkite. Gal rasite kai ką padovanoti savo giminei ar draugams.

"Draugo" adresas: 4545 West

63rd St., Chicago, Ill. 60629.

HELP WANTED VYRAI

AIR FREIGHT FORWARDER

POSITION AVAILABLE

Typing airway bills and general office work.

AIRPORT AREA

Ask for Mr. Oliver 635-6933

DOMESTIC

ALFRED ERICH SENN

Jonas Basanavičius

The Patriarch of the Lithuanian

National Renaissance

East European biography Series

No. 1.

Išleido Oriental Research Part-

ners, Mass. 1980. Kietais virše-

liais. Kaina su persiuntimu \$10.

Illinois gyv. dar prideda 57 ct.

valstijos mokesčio.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St.

Chicago, Ill. 60629

BALYS AUGINAS

Giesmės žydėjimo

metas

Lyrika

Keturį skyriai: PUMPURŲ VARPAL

BURTAZODŽIAI PIRMAGIMIUI. BE-

SAKNE GIRIA. AMŽINYBES VYN-

UOGYNAL 138 pusl. Kieti viršeliai.

Gražiai išleista. Spaudė Vilties drau-

gijos leidykla — 1979. Kaina su per-

siumtumu \$8.75. Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St.,

Chicago, Ill. 60629

BRONYS RAILA

VAIVOS RYKŠTE

Šimtas prekinių Lietuva

1975-1979

Klaustojimai. Išdavikai apie mus, kitus.

Kaip tardė Voldemarą. Susinekinimas

per niekinimą. Propagandistų grozdai.

Geimas pasisavint Krėvę. Kap-

suko, Preikš, Sepečio soc-Realizmai

ir daug kitų įdomių straipsnių.

Viltis 1980 m. Spaudė "Vilties"

spaustuvė Clevelande, Ohio, 435 pusl.

Kaina su persiuntimu \$11.00.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd Street,

Chicago, Ill. 60629

ADOLFAS VENCLAUSKAS

KOVOJE SU MILŽINU

Knygos turinys paimtas iš oku-

puotos Lietuvos gyvenimo, kuria-

me aprašo tuometinius įvykius pro-

vinciniame mieste ir jo apylin-

kėse kada vyko sunk

Kun. Jonas Borevičius, SJ, kalbasi su spaudos atstovais. Nuo jo į dešinę — Vl. Būtenas, Vyt. Kasniūnas.

TARP ALTORIAUS ŠVIESOS IR GOLFO LAUKO

Keli brūkšniai kun. Jono Borevičiaus paveikslui

Prieš kurį laiką iš Chicagos gavau tokio turinio laiškelį: „Jūs gerai pažįstamam tėvi Jonui Borevičiui, SJ, artėja 75 m. amžius, 45m. kunigystės, 60 m. skautavi mo ir 50 m. visuomeninio darbo sukaktys. Ta proga spalio 26 d. Chicagoje bus rengiamas pagerbimas... Kreipiuosi prašydamas neatsakyti parašyti „Draugo“ dienraštyje apie jį rašini“.

Tokį prašymą iš meilės bei pagarbos sukaktuviniui turiau išpildyti, nors sukaktuviniuką te- pažįstu tik Chicagoje šviesoje, kur jis nuo 1949 m. darbuojasi lietuvių jėzuitų tarpe, ejes jėzuitų namų vyresniojo, jaunimo centro direktoriaus ir kitas pareigas, jau nekalbant apie eilę pareigų įvairiose visuomeninėse bei jaunimo organizacijose.

Kas pažįsta kun. J. Borevičių, manau, sutiks su manimi, kad jis yra lietuviško žodžio meistras — puikus stilistas, gilus, ne paradinis, lietuvis patriotas, pamoksluose niekad neužmiršta ir lietuvišką — tautišką reikalą, kad jis yra malonus, tiesiog džentelmeniškas asmuo, bandąs visus jungti, o ne skirti.

Tiesa, kai jis ejo jaunimo centro direktoriaus pareigas, kai kam atrodė gal griežtokas. Bet toks yra jo būdas: jis mėgsta švarą ir tvarką. Tai pastebėjau ne kartą lankydamasis jo vienuoliškame kambarielyje lietuvių jėzuitų vienuolyne Chicagoje, todėl švarą ir tvarką jis norėjo išlaikyti ir jaunimo centrą. Niekad nepamiršiu, kai vieną vakarą jau po 10 val. kun. J. Borevičius ejo užrakinti jaunimo centro duris, uždarinėti langus. Į kelnių kišeneį jis įsidedo revolverį. Pirmą kartą pamaciau jėzuitą su revolveriu. Bet taip jis elgėsi ne be reikalo. Būdavo atveju, kai vėlavė vakare iš gretimo parkelio į jaunimo centrą įslinkdavo įvairūs valkatos. O kun. J. Borevičius troško, kad jaunimo centras būtų švarus ir tvarkingas, ir matomai buvo atveju, kai valkatas ar kitokius tipelius reikėjo iš ten išprašyti net revolveriu pa- grasinus. Ne be reikalo vėliau kun. A. Kezys įsitaisė ir šunį, jaunimo vadinamą „JC“.

Žiūrint į sukaktuviniuką kun. J. Borevičiaus pavyzį, į jo ištvėrę, sunku sutikti, kad jis jau artėja prie 75 m. amžiaus. Bet tai paliudija „Lietuvių enciklopedija“ — jis gimė 1906, XII, 6 Džukijos širdyje — Alytuje. Gal dėl to ir pamoksluose jis taip dažnai užsimena mėlyną dangų ir gelsvus smiltynus. Tai vaikystės ir jaunystės vizija, nors tas pats Alytus jam primena ir vieną liūdniausią įvykių jo gyvenime: 1941 m. birželio 24 d. Alytuje vokiečiai kartu su kitais sušaudė ir jo brolį Antaną, kurį tegalėjo palaidoti tik po trijų dienų.

O maloniausias gyvenimo įvykis buvo toli nuo Alytaus ir Lietuvos Olandijoje, kur jis 1937 m. birželio 24 d. per šventą Joną gavo kunigystės šventimus. Nuo tos laimingos dienos greit prabėgo 45 m. ir per tą laiką darbuotasi Lietuvoje, Estijoje, Šveicarijoje, Kanadoje, Jungtinėse Valstijose. Kiek misijų, rekolekcijų praveista, kiek pamokslų pasakyta. Ir atrodo, kad sukaktuviniuko kunigystės misija dar nesibaigia, dar jo laukia ilgi darbo metai, nes karštuose vasaros sekmadieniuose su

kaktuviniukas dviejų valandų laikotarpyje liet. jėzuitų kopyčioje atlaiko dvejus Mišias, pasako pamokslus ir papietavęs dar su- spėja nuvažiuoti į golfo laukus.

Sėsdamas rašyti šį straipsnį, paskambinau į Chicago, į jėzuitų vienuolyną pasitikrinti vieną kitą faktą, reikalingą šio straipsnio „šarmui“. Laimai suradau miela sukaktuviniuką. Pasisakė ką tik grįžęs iš golfo lauko. Zaidęs su so- listu Stasiu Baru ir gimnaziu sol. Vaclovu Momkum. Kartu ir paste- bėjo, kad visą gyvenimą buvęs aktyvus sporte: jaunystėje atletikoje, krepšinyje, vėliau tenise, golfe. Štai iš kur sveikata ir ištvėr- da!

O kaip gi mūsų sukaktuvini- kas susirūš su skautais? Tai įdo- mi ir mažai gal kam žinoma isto- rija. 1922 m. Kaune jis baigė pir- muosius Lietuvoje skaitininkų kursus, kuriems vadovavo kapt. P. Jurgelėvičius — Jurgėla, mir. Šenbergas ir prof. J. Eretas. Bai- gęs tuos skaitininkų kursus, tais pačiais 1922 metais Alytuje įkūrė skautų draugovę. Čia ir prasidė- jo jo visuomeniškioji veikla su skautais, ateitininkais, vėliau nu- vingiausi į Estiją, į Olandiją, kol prieš II pas. karą vėl trumpam grįžo į Lietuvą ir darbavosi šiau- liuose.

Šiame laikotarpyje, gyvenant šiau- liuose, sukaktuviniukui drauge su kitais kunigais teko atlikti gan rizikingą žydų gelbėjimą iš mir- ties. Gelbėtojų trejetuką sudarė kun. Pr. Džigoraitis, jėzuitų vie- nuolynas šiauliuose su kun. J. Bo- revičium ir Kužių klebonas kun. Kleiba. Tiek jėzuitų vienuolyne šiauliuose, tiek ir pas Kužių kle- boną kun. Kleibą žydai buvo sle- piami bei globojami. Pasak kun. J. Borevičių, mes nežinojom ir neklusėm globojamų žydų pavar- džių ir jas sužinojom tik tada, kai Lietuvoje daug vėliau išėjo S. Binkienės parašyta knyga „Ir be ginklo kariai“.

Anie rūstūs laikai jau likę toli praityje. Bet tiek sukaktuviniuką, tiek ir kitus dorus lietuvių su- sirūpinimas suspaudžia ir dabar- ties dienose. 1973 m. dariau pasi- kalbėjimą su kun. J. Borevičium, kurs buvo paskelbtas „Draugo“ kultūriniam priede. Pasikalbė- jime jis pareiškė: „Susirūpinimas lydi kiekvieną lietuvių išeivį. Su- sirūpinę esame visi paverptos mū- šų tautos didžia kančia, esam su- sirūpinę lietuvių išeivių nesan-

taika, lietuvių išeivio abejingu- mu dvasinėm bei kultūrinėm ver- tybėm. O lietuvių kunigas šiame krašte dar yra susirūpinęs apgai- lėtinu trūkumu pašaukimų pa- pildyti bei sustiprinti eiles tų dar- bininkų, kurių pirmosios pareiga yra lietuvių išeivio dvasinės mo- ralinės aukštumos“.

Toks susirūpinimas lydėjo su- kaktuviniuką ir kitus dorus lietu- vius prieš septyneris metus, jis nesumažėjęs ir šiandien. Bet tikė- kime, kad sukaktuviniuko kun. J. Borevičiaus pagerbimam susirink- siančių pažįstų lietuvių, užmir- šę savitarpio ginčus bei vaidus, nes sukaktuviniukas brolių ir se- sių lietuvių nekirsto į geras ir blogus, bet visiems stengiasi vie- nodai tarnauti. Nemažai gražių valandų teko ir man praleisti su kun. J. Borevičium, kartu daili- nantis liūdnesnėm ir šviesnėm akimirkom, ir kiekvieno atveju iš jo pusės išplaukdavo šiluma, nuoširdumas, džentelmeniškumas, nes kun. J. Borevičius nėra artis- tas, o tikras kunigas — žmogus, kupinas meilės ir pasiryžimo išties- ti pagalbos ranką, kai yra reika- las.

Sveikų ateities metų, kunige- Jonai, o pilnam Tavo paveikslui nupiešti reikia atskiro veikalo.

VL. R.

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

VALANDELE SU SKAUTININKAIS

Spalio 18 d. Jaunimo centro kavinėje Chicagoje skautininkų Ramovė suurošė jauką vakaro- nę. Tiesa, skautininkų ir sve- čių nebuvo gausu, tačiau vyra- vo maloni, nuoširdi nuotaika ir jausmų pabėgimas.

Vakaronę pradėjo Pr. Nedas, kviesdamas vakaronės dalyvius pamiršti kasdieninius rūpesčius ir pagyventi gera nuotaiką, pasivaikinti ir pasikalbėti lin- kos programos.

Programai vadovavo ps. Vla- das Zukauskas, gabus lauzų pravedėjas skautų stovyklose.

A. Ramanauskienė paskaitė sa- vos kūrybos humoristinę eilėraš- tį, švelniai „paglostydama“ skautininkų žygį ir dabus. Maloniai buvo sutikta Rita Mar- kelytė — Dagienė, padainavusi keletą tikrai gražių, pramogi- nių lietuviškų dainų, pritardama gitara. Dainos, kaip ji pati pa- žymėjo, daugumoje jos pačios kūryba.

Po trumpos meninės progra- mos vakaronės dalyviai vaišino- si dar geroką valandėlę, daili- nosi skautiškojo gyvenimo nuo- taikomis.

Vaišes paruošė darbščioji vs. O. Silinienė, skautų pamiltą ir visada „Mamunėlę“ vadinā- ma; s. V. Rupinskas. Laimės šulinį organizavo vs. Roznikie- nė ir G. Janula. Puikų, didelį ragulį laimėjo Juozas Tolu- šis.

J. Janušaitis

BONŲ UŽ 500 MIL. DOL.

Chicago mokykloms finan- suoti švietimo taryba išleido bonų už 500 mil. dol. Juos per- ka didieji bankai. Palūkanos siekia 11,26%.

A. + A. JUOZAS KAZRAGYS

Gyveno East Chicago, Indiana. Mirė spalio 20 d., 1980 m., 10:10 val. vak., sulaukęs 83 m. Gimė Lietuvoje, Kretingos apskrityje, Andrijaus valsčiuje, Ka- čių kaime. Amerikoje išgyveno 31 m. Pasiliko dideliame nuliūdime 2 dukters — Agripina Paškeviči- nė Kanadoje, ir Krescencija Smilgienė, žentas Alfonsas East Chi- cago, Indiana, sūnus Vitas, marti Linda, Whiting, Indiana, 6 anūkai, 2 proanūkai, Lietuvoje brolis Vaclovas Kazragys su šeima, ir kiti gi- minės, draugai ir pažįstami. Priklausė L. B. East Chicago apyl. Kūnas pašarvotas Prusiecki kopyčioje, 3831 Main Street, East Chicago, Indiana. Sv. Rožančius bus kalbamas kopyčioje ketvirtadienį, 7:30 val. vakaro. Laidotuvis įvyks penktadienį, spalio 24 d. iš kopyčios 0:30 val. ryto bus atlydėtas į Sv. Pranciškaus parapijos bažnyčią, 3905 Fir Street, kurioje vyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pa- maldų bus nulydėtas į Sv. Kazimiero lietuvių kapines, Chicagoje. Nuosirdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse. Nul. Jdė: Dukters, sūnus, marti, žentai, anūkai ir proanūkai. Laidotuvių direktorius Prusiecki. — Tel. (219) 397-0288.

LAISKAI

SKUNDŲ REIKALU

Atsiliepdamas į A. Gečio laišką rugsėjo 25 d. „Drauge“ dėl M. Gu- delio, „Naujienu“ redaktoriaus su teroristine praeitimi ir niekin- gų išpuolių prieš R. Cesonį, Val- stybės departamento pareigūnus ir skundus, reikia manyti, kad tas žmogus yra nusipelnęs pasmerki- mo ir nefizinės bausmės išeivijoje. Jis yra nusikaltes ne tik prieš lie- tuvių tautą, bet ir prieš Pasau- lio Lietuvių Bendruomenę kaip tautos dalį. Mes, senesnės kartos lietuviai gerai atsimename, kad jis už dalyvavimą atentate 1929 m. prieš ministerį pirmininką A. Vol- demarą buvo pasmerktas Lie- tuvos vyriausybės ir visų politi- nių partijų. Pabėgęs nuo baus- mės į užsienį, besislapstydamas nuvyko į Ispaniją ir ten dalyvavo raudonųjų respublikonų fronte už komunistinės santvarkos įve- dimą pilietinio karo metu, vykusių 1936 — 1939 m. Taigi jis yra nu-

sikaltes ir prieš Ispanų tautą. Vėliau kažin kokiais keliais atsir- do šiame krašte ir rado prieglobį ti „Naujienu“ redakcijoje.

Jei Vlikas turi teisę kalbėti ir veikti lietuvių tautos vardu, tai jis turėtų sudaryti garbės teismą ir pasmerkti M. Gudelį visų lietuvių vardu už jo niekiną veiklą, lietu- vių kiršinimą prieš LB išeivijo- je, kenkimą lietuvių vieningumui ir Lietuvos laisvės reikalui. Visos lietuvių organizacijos ir partijos turėtų atsiboti nuo jo redaguo- jamų „Naujienu“, nes atėjo lai- kas atmerkti akis ir pamatyti kenksmingą darbą, kuriam joks padorus lietuvis negali pritarti.

J. Navakas

MAZIAU UZPUOLIMŲ

Per pirmą šių metų pusmetį Chicagoje žymiai sumažėjo nu- žudymai ir moterų užpuolimai, bet Cook apskr. priemiesčiuose nužudymai pagausėjo 6%, o mo- terų užpuolimai — net 50%.

Pranešame kolegoms gydytojams ir visiems pažįstamiems, kad po sunkios ir ilgos ligos 1980 m. rugsėjo 27 d. Clevelande mirė mūsų mylimas vyras ir tėvas

DR. ALFONSAUS MARTUS.

Giliai prislėgtos liūdesio, reikiame labai nuoširdžią padėką vi- siems mūsų šeimos bičiuliams ir kolegoms, kurie ligonį Alfonsą lankė namuose ir ligoninėse, mus guodė, stiprino, visokeriopai mums padėjo.

Nuoširdžiai dėkojame artimiausioms draugėms, kurios mūsų sunkiose dienose per naktis drauge budėjo, padėjo įvairiais dar- bais ir malonėmis.

Dėkui, kurie a. a. Alfonsą palydėjo į kapus, kurie nešė karstą, kurie užprasė šv. Mišias, atsuntė gėlių ir pareiškė užuojautą. Norime nors žodžiu išreikšti pagarbą ir padėką šv. Jurgio pa- rapijos klebonui kun. Balui Ivanauskui, kun. Kęstui Zemačiui, kun. Aleksandrui Goldikovskui ir kun. Juozui Bacevičiui už šv. Mišias ir lotyniškąjį Tėve mūsų. Gili padėka mieliai Norai Brazu- lienei už gražias giesmes šv. Mišių metu. Nuoširdus dėkui Tėvy- ens Garsų radio vedėjui už pravėdintą atsisveikinimo vakarą, dr. Henrikui Brazaičiui, Viktorui Mariūnui ir Alfonsui Mikulskui už kalbas ir užuojautas.

Ypačiai nuolankus dėkui brangiam klebonui kun. Balui Iva- nauskui už ligonio dvasinę globą ir maldas, dr. Edmundui ir Bi- rutei Juodėnams ir jų šeimai už begalinį rūpestingumą mūsų sun- kiausiose valandose ir bičiuliui Pranui Neimnui už rūpestingą pa- galbą velioniu ir mūsų šeimai.

Dar kartą, širdyje visus giliai prisimindamos, už gausią paguo- dą ir pagalbą labai nuoširdžiai visiems dėkojame.

Kotryna Martuvienė ir dukra Dalia su šeima

Brangiai pusseseriai

A. + A.

Elenai Masaitienei-Balcūnaitei

mirus, vyrai dr. Č. MASAČIUI, broliams: prel. VYTAU- TUI, PETRUI, SILVESTRU, POVLUI ir ANTANUI, SESERIMS Lietuvoje, kitiems giminėms reikiame giliai užuojautą ir kartu liūdime.

STASE ir VYTAUTAS ČESNAVICIAI

A. + A. MIKUI PANARUI

mirus, poniai MILDAI PANARIENEI ir sūnams ARVY- DUI ir RAIMUNDUI su ŠEIMOMIS reikiame nuošir- džią užuojautą.

ALDONA ir VIKTORAS PETRAVICIAI
IZIDA ir LEOPOLDAS VON BRAUN

The Violations of Human Rights in Soviet Occupied Lithuania (A REPORT FOR 1978)

This report edited by Dr. Thomas REMEKIS and Bronius NAINYS

The Lithuanian American Community
708 Curtis Road, Glenside, Pa. 19038

Sis leidinys apima 1978 metus, didesnio formato — 200 pusl. Tai sukurta pagrindinio spaudos dokumentinė me- džiaga, kuri atskleidžia šurpų okupacinį vaizdą. Kaina su persiuntimu \$5.85. Illinois gyventojai dar pridėda 24 ct. valstijos mokesčio.

Užsakymus siųsti: DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629

Perskaitytą Draugą, duokite jį kitiems pasiskaiti

DRAUGAS, trečiadienis, 1980 m. spalio mėn. 22 d. 5

Mūsų mylimas vyras, tėvas ir dėdukas

A. + A.

ALBERTAS ARMINAS,

buvęs ilgametis Zarasų ir Kauno gimnazijos mokytojas, mirė 1980 m. spalio 15 d., 11 val. vakaro.

Dideliame nuliūdime paliko žmoną Nataliją, dvi duk- terys Alina ir Nijolė ir 3 anūka.

Mielam Mažosios Lietuvos Lietuvių Draugijos nariui

A. + A. MIKUI PANARUI

staiga mirus, jo liūdinčiai ŽMONAI ir ARTIMIESIEMS nuoširdžią užuojautą reiškia ir kartu liūdi

MAZOSIOS LIETUVOS LIETUVIŲ
DRAUGIJA

EUDEIKIS

Laidotuvių Direktorai

DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAİMID

TRYNS MODERNIŠKOS KOPYČIOS

4330-34 So. California Avenue

Telefonai LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas — YArds 7-1741-2

Mažeika & Evans

Laidotuvių Direktorai

6845 SOUTH WESTERN AVE.

Tel. 737-8600-01

9837 SOUTH KEDZIE AVE.

Tel. 422-2000

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

Tėvas ir sūnus

2533 West 71 St., Chicago

1410 So. 50th Ave., Cicero

Tel. 476-2345

AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

Laidotuvių Direktorai

Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

PHILLIPS - LABANAUSKAS

3307 SO. LITUANICA AVE.

Tel. YArds 7-3401

STEPONAS C. LACK (LACKAWICZ) ir SŪNOS

2314 W. 23rd PLACE

Tel. Virginia 7-6672

2424 W. 69th STREET

Tel. Republic 7-1213

11028 Southwest Highway, Palos Hills, ILL.

Tel. 974-4410

PETRAS DELIŪNAS

4348 SO. CALIFORNIA AVE.

Tel. Lafayette 3-3572

JURGIS F. RUDMIN

3319 SO. LITUANICA AVE.

Tel. YArds 7-1138-39

POVILAS J. RIDIKAS

3354 SO. HALSTED STREET

Tel. YArds 7-1911

VASATIS - BUTKUS

1446 So. 50th Ave., Chicago, ILL.

Tel. Olympic 2-1003

APLINK MUS

× **JAV Liet. Bendruomenės** IX tarybos prezidiumą sudaro: Vytautas Izbickas (pirmin.), Česlovas Mielkūnas, Romualdas Veitė, Mykolas Drunga ir Valva Vebraite, visi gyvena Bostono apylinkėse. Prezidiumo nariai atvyksta į LB tarybos suvažiavimą, kuris ruošiamas šį savaitgalį, spalio 25-26 dienomis, Sheraton - Midway Motor Inn., viešbutyje.

× **Kun. Albinas Kiškūnas**, šv. Jurgio parapijos klebonas Bridgporte, Chicagoje, spalio 20 d. atšventė 70 metų amžiaus sukaktį. Pagal arkivyskupijos reguliavimus, jis išėis į pensiją, bet pasilikęs to pačios parapijos klebonu emeritu. Išėjimas į pensiją įvyks gruodžio 1 dieną. Pagal kurįs nustatytą tvarką, rekomenduojant kunigus klebono pareigoms, Kunigų personalų komisijos įgaliojimai susitiks su parapičiais lapkričio 5 dieną, 7:30 val. vakaro parapijos salėje. Kiekvienas parapičias kviečiamas tą dieną atsilankyti ir pareikšti savo pageidavimus.

× **Chicago** lietuvių parengimų kalendorius, vedamas "Draugo" redakcijos, skelbiamas kiekvieno mėnesio pradžioje. Organizacijos, norinčios, kad jų parengimai būtų paskelbti, prašomos nevelėti kiekvieno mėnesio 25 d. raštu pranešti redakcijai, kada, kur, kokios apimtys parengimas ruošiamas ir kas ruošia.

× **Komp. Jeronima Kačinską** ne tik lietuvių, bet ir amerikiečių aukštai vertina. Tas įrodo Berklee kolegijos dėstytojų ir studentų jam rodomą pagarbą ir pasiaukojimą atvykstant autobusu iš Bostono į Chicago ir be atlyginimo išpildant jo kūrinių koncertą. Tikime, kad Chicago lietuvių visuomenė šį aukšto lygio koncertą įvertins ir savo dalyvavimu pagerbs kompozitorius bei programos pildytojus. Koncertas įvyks spalio 25 d., šeštadienį, 7 val. vak. Marijos aukštesniosios mokyklos auditorijoje. Bilietai gaunami Vaznelių prekyboje. Tel. 471-1424. Lietuvių Fondas (pr.).

× **"Dainavos" ansamblio** statomos lapkričio mėn. 8 ir 9 dienomis A. Jurgučio operos "Čičinskas" reikalams po 100 dol. paaukvoja šie mūsų rėmėjai: Vincas Bazis, Aleksandra Buivydienė, dr. V. ir dr. J. Dubinskai, Petras Grigaliūnas, M. ir dr. K. Jablonskiai. Nuosirdi ansamblio padėka. (pr.).

× **Chicago** lietuvių visuomenė negali akstis koncertais, bet retai būna aukšto kultūrinio lygio. Štai spalio 25 d., 7 val. vak. Marijos aukštesniosios mokyklos auditorijoje bus išdyta kompozitoriaus Jeronimo Kačinskio kūriniai. Bilietai gaunami J. Vaznelių prekyboje. (pr.).

× **Naujas ir negirdėtas įvykis!** Lietuvių muziko Jeronimo Kačinskio kompozicijos bus atliktos Berklee kolegijos studentų lietuviškai. Nepailekite progos! Koncertas įvyks spalio 25 d., 7 val. vak. Marijos aukštesniosios mokyklos auditorijoje. Užsitikrinkite bilietus iš anksto J. Vaznelių prekyboje. (pr.).

× **Nepigirdintiems** — Ne-mokamai klausia patikrinama penktadieniais nuo 10 v. r. iki 4 val. popiet, adr.: 3042 W. 63 St., Chicago, Ill. Tel. 776-3189. Parduodami ir taisomi visų firmų klausos aparatai. Baterijos už pusę kainos. Zenith firmos ausiniai aparatai, Robert Stensland & Associates, 950 Lake St., Oak Park, Ill. Atidara tik pirmadienį, ketvirtadienį ir šeštadienį. Tel. 848-7125. (sk.).

× **Kostas Ostrauskas**, rašytojas, atvykęs iš Philadelphia, šį ketvirtadienį, 12:15 val. dienos metu skaitys paskaitą miesto centre, Culture Center, tema "Ginant egzilę".

× **Julius Savrimas**, solistas, kuris atliks "Dainavos" ansamblio statomoje operoje "Čičinskas" karininko rolę, per neapsižiūrėjimą, yra praleista po pavardę solistų sąrašą ansamblio didžiajame skelbime "Draugo" dienraštyje, kuris tilpo spalio mėn. 10 ir 16 dienomis. Miela Julij Savrima ansamblio nuširdžiai atsiprašo.

× **Dr. J. Račinskis** ir dr. V. Damiušis lankėsi Detroit, kur turėjo pasitarimus kultūriniais reikalais su N. ir J. Udriais. Taipgi dalyvavo etninių studijų konferencijoje.

× **Skt. Aldona Palukaitienė** po sunkios operacijos sveiksta namuose, savo vaikų priežiūroje.

× **Jaunutis Puodžiūnas**, "Dainavos" ansamblio statomai operai "Čičinskas", sukūrė choreografiją, ir jo studijos šokėjos atliks keletą baletų numerių spektaklių metu Chicagoje, Clevelande ir Toronte (Kanadoje).

× **Idelfonsas Šadauskas**, čikagiešis, dažnai paremia savo dienraštį. Ir dabar gavome po 10 dolerių auką. Labai ačiū.

× **Adomas Rumša** prašo patikslinti, kad spalio 20 dieną kronikoj įdėta žinia apie jį nėra tikslis, jo profesija nėra inžinieriaus.

× **Juozas Bradūnas**, baltimoriškis, dažnai paremia savo dienraštį. Ir dabar, siūsdamas prenumeratos mokestį, pridėjo 25 dolerių auką. Už gausią paramą maloniai dėkojame ir skelbiame Garbės prenumeratorių.

× **Mečislovas Želmys**, čikagiešis, parėmė mūsų spaudo darbus 10 dol. auka. Dėkojame.

× **Stasys Žukauskas**, čikagiešis, aukėjo 10 dolerių. Širdingai dėkojame.

× **Vakaronėje spalio 24 d.**, 7:30 val. vak. Jaunimo centro kavinėje advokatai P. Zumbakis ir S. Kuprys kalbės tema "Palikimai ir jų sudarymas". Po paskaitos bus klausimai ir diskusijos. Rengia LB Gage Parko apylinkės valdyba. Visuomenė kviečiama dalyvauti. (pr.).

× **Tėvo Jono Borevičiaus**, SJ, suaktyvinęs pagerbtuvėse per iškilminius šv. Mišias, 3 val. p. p., Tėvų jėzuitų koplyčioje, solo giedos Vasilos Momkus. Pagerbtuvės su akademija, meininge programa ir vaišėmis įvyks spalio 26 d. Jaunimo centre. (pr.).

× **Tradicišnis Lemonto Apylinkės Rudens Balis** šiais metais ruošiamas lapkričio 22 dieną. Vakaras prasidės 7:30 val. vak. Kviečiame visus užsakyti stalus arba vietas pas Laimą Trinklėnė, telefonu 257-5220. (Prašome skambinti po 6 v. v.). Balis įvyks United Laborers salėje, 12 W. Ogden Ave., Westmont, Illinois. (pr.).

× **Frank Žiogas**, prezidentas Midland Savings and Loan Assoc., įsigijo 10 bilietų į Marquette Parko Lietuvių namų savininkų rengiamą banketą, įvyksiantį spalio 25 d. parapijos salėje. (pr.).

× **Vytauto Didžiojo 550 m.** mirties sukaktį minint, Filatelistų dra. "Lietuva" spalio 25-26 d. Jaunimo centro apatinėje salėje, ruošia filatelijos - numizmatikos parodą. Parodos atidarymas įvyks šį šeštadienį, 10 val. r. Lankymo valandos: šeštadienį, 10 v. r. — 9 val. vak., sekmadienį — 11 v. r. — 6 val. vak. (pr.).

CHICAGOJE

LIETUVIŲ MUZIKOLOGIJOS ARCHYVUI 60 METŲ

Šiais metais gegužės mėnesį Lietuvių muzikologijos archyvu suėjo 60 metų, nes 1920 metais Kaune pradėta jam rinkti medžiaga.

1929 m. prof. J. Žilėvičius, Švietimo ministerijos atsiųstas tarnybos reikalais į JAV, atsižvelgęs su savim keliasdešimt unikumų. Netrukus jo butas Editha, N. J., prisikrovė pilnas įvairių muzikologinių eksponatų. Perkeltas archyvą į tėvų jėzuitų patalpas Chicagoje, buvo atsivežta 3000 svarų turto. Chicago Lietuvių muzikologijos archyvu, kuriai tuo metu pirmininkavo prof. V. Jakubėnas ir sekretoriavo J. Kreivėnas, nutarė rinkinį pavadinti Juozo Žilėvičiaus muzikologijos archyvu. Šiuo metu archyve sukaupta apie 40,000 skirtingų muzikologinių eksponatų. Tokios rūšies lietuvių archyvas yra vienintelis visame pasaulyje. Plačiau apie archyvą bus pranešta vėliau. Archyvo adresas: 2345 West 56th Street, Chicago, Ill. 60636. R-15

IŠ ARTI IR TOLI

OKUP. LIETUVOJE

— A. a. kun. Pranas Masilionis, Panevėžio vyskupijos kunigas ir Sidabravos klebonas, mirė spalio 14 d. Lieka nuliūdęs brolis dr. Juozas Masilionis, gyvenęs Dayton, Velionis gimė 1902 m., įšventintas kunigu 1927 m.

— Naujaisiais mokslo metais Lietuvos bendrojo lavinimo mokyklų lanko 423,400 mokinių. Tarp jų esama 52,000 pirmamečių vaikų. Džiaugiamasi, kad mokslo pradedamas 38 naujai pastatytose mokyklose.

KONGRESINIS PRIĖMIMAS LIETUVIAMS DEMONSTRANTAMS

Lietuviams demonstrantams, kurie liepos 18 d. prisikino prie sovietų pasiuntinybės, įvyko kongresinis priėmimas su vaizdais spalio 2 d. JAV Kapitolio rūmuose. Prieš tai, kongr. Charles Dougherty (Penn.); kongr. Harold Syer (Mich.); kongr. Brian Brian Donnelly (Mass.) ir kongr. Dan Fungren (Calif.) — kiekvienas skaitė U. S. House of Representatives savo nuomonės ir patarimus dėl demonstrantų, net vadinant juos "laisvės kovotojais", apie Lietuvos pasiuntinybės padėtį ir iš viso, apie nelaisvos Lietuvos padėtį. Po to tie patys JAV atstovai ir jų "aišos" susitiko su demonstrantais, JAV Lietuvių organizacijų pirmininkais ir Washingtono apylinkės kolonijos gyventojais. Kongr. Erward Derwinski (Ill.), senatorius Carl Levin ir senatorius Richard Schweicker taip pat atvyko pasveikinti demonstrantus ir patarti viešai porą žodžių ir atskirti, pareikšti savo patvirtinimus ir pažadėjimus dirbti Lietuvos naudai. Prieš demonstrantų advokatas Ernest Raskauskas pravedė kalbas ir pristatė svečius, ir Linas Kojelis, Washingtono LB pirmininkas, minėjo visus demonstrantus, kurie atvyko iš New Yorko, Pennsylvanijos ir New Jersey.

Demonstracijos nuotraukos (A. Bagdanavičiūtės) buvo išstatytos ir visi svečiai gavo po rutelį iš A. Banionytės-Connor daržo.

Teismas buvo nukeltas antrą kartą — nuo spalio 7 d. iki spalio 16 ir 17 d., D. C. Superior Court, 6th and E St., Washington, D. C.

Aukas galima siųsti: Lithuanian Defense Fund, P. O. Box 8, Jenkintown, PA. 19046.

Demonstrantai toliau dėkoja už jų advokato uolias paslaugas.

Danutė Vaidikytė

Redaguoja J. Placius. Medžiagą siųsti: 3206 W. 65th Place, Chicago, IL 60629

KA ŽINO JAUNIMAS APIE ŽYMESNIUOSIUS LIETUVIUS

Klausimas buvo pateiktas 28 mokiniams, kurie mokėsi 6, 7 ir 8 skyriuose. Geriausiai mokiniams yra žinomi: Simas Kudirka ir V. Gerulaitis (26). Toliau seka Bernardas Brazdionis (22), Alė Rūta ir Romas Kalanta (15), Tomas Venclova ir Vincas Kudirka (12). Mūsų sportininkai taip pat mokiniams gerai žinomi: Jonaitis ir Butkus (10). Toliau sekė: Maironis, A. Baronas, J. Biliūnas, D. Bindokienė ir kiti rašytojai bei poetai.

Darius Vosylis

VASARA

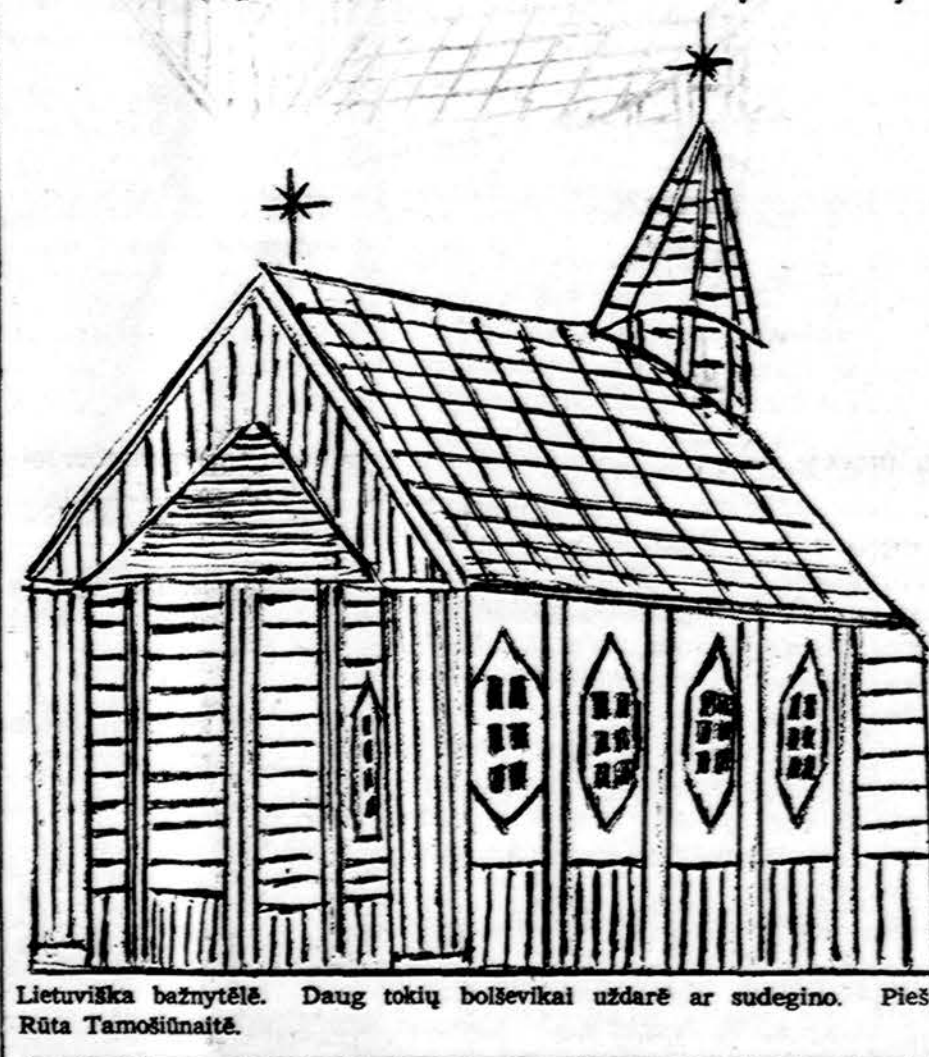
Šią vasarą aš važiuosiu į Lietuvą. Aš labai laukiu vasaros. Aš manau, kad Lietuvoje bus labai smagu. Mūsų Lietuvoje bus įdomu susitikti su pusbroliais ir pusesėmis. Dalytė Navickaitė

DEDE ALEKSAS

Dėdė Aleksas atvažiavo mūsų aplankyti. Mes tą dieną žaidėm "Ping-Pong". Po to mes skaitėme knygas. Vėliau mama paruošė pietus ir pakvietė prie stalo. Paskiau vėl žaidėm.

Vytas Babušis

Visi trys Los Angeles lit. mokyklai. (Iš "Saulutės").

Lietuviška bažnytelė. Daug tokių bolševikai uždarė ar sudegino. Piešė Rūta Tamošiūnaitė.

REKLAMA

Kartą vienas škotas įsigijo mažą dirbtuvėlę, kurioje dirbo kelios darbininkės. Savo dirbtuvėlę išreklamavo spaudoje kaip didelę įmonę.

Kartą vienos didelės firmos atstovas atėjo su užsakymu. Tuo metu atėjo iš dirbtuvės darbininkas pranešdamas, kad išsiųs padavė vienas chemikalas. Škotas padavė darbininkui kibiro didumo indą ir pinigų, kad nupirktų trūkstantį medžiagą, tačiau į ausį darbininkui pasakė, kad nupirktų tik pusę kvotos ir tik dėl tokio kiekio davė pinigų. Ir čia suvaidino kaip didelės įmonės savininką.

VASAROS ATOSTOGOS

Kiekvieną vasarą mes važiuojame į Kanadą, nes mano teta ir dėdė tenai gyvena. Su savo pusbroliu visą vasarą eįme žuvalti. Plaukėme laivu. Mes dar turėjome gerą draugą, kuris turėjo arkli. Mano dėdė man davė dovanų orinį šautuvėlį, tai mes su pusbroliu medžiojome. Man patinka gamta. Labai smagu yra žuvalti. Vieną dieną mes visi žuvalvome upėje, kuri vadinasi "Grand River". Aš tą dieną pagavau nemažai žuvų. Pagavau

METŲ LAIKAI

Aš gyvenu pasaulyje. Čia yra daug kraštų. Aš gyvenu Kanadoje. Yra taip pat Amerika, Afrika ir daug kitų kraštų.

Kai yra vasara, yra šilta ir auga medžiai, žolė, gėlės. Po to ateina ruduo, lapai krinta nuo medžių ir yra visokių spalvų. Paukščiai skrenda ten, kur yra šilta. Tada yra žiema, yra šalta, baltos sniegės krenta ir viskas yra balta ir gražu. Po žiemos vėl pasidaro šilta. Paukščiai atgal atskrenda, sniegas ištirpsta, ant medžių auga lapai, žydi gėlės, ir viskas vėl gražu.

Ilona Spudaitė,

Toronto, "Maironio" lit. mokykla. Kanada. "Mūsų Pasaulyje".

MAN NEPATINKA

Man nepatinka, kai brolis sako, kad aš esu labai plona. Man taip pat nepatinka, kai jis šaukia, kad aš esu durna ir beždionė. Jis žino, kad aš nesu durna. Aš manau, kad vieną kartą jis gaus barti iš mamytės. Aš jai dar nesakiau, kad jis mane vadinu "Skinny-Linny". Jo vardas yra Ričardas. Aš jį vadinu "Richnerd".

Linytė Kontentytė

TAUTINĖ STOVYKLA

Vieną vasarą aš su kitomis skautėmis važiuavau į šeštąją tautinę stovyklą, kuri buvo Paxton, Mass., JAV. Ten susirinko žmonės iš viso pasaulio, net iš Australijos.

Iš Montrelio važiuavo apie 30 skautų ir skautėjų. Visoje stovykloje dalyvavo virš 1,000 žmonių. Stovykla buvo suskirstyta mažomis grupėmis: Sesių, Brolėjų, Jūrų skautai, Viršskautai, Gintaro mokykla ir t.t. Tos grupės buvo suskirstytos pastovyklėmis ir draugovėmis. Dienos metu mes visokių darbus dirbome: vartus statėm, dainų mokėmės, rankdarbius dirbome, susipažinome ir t.t. Ponas Tamošaitis papasakojo ir skaidrės rodė apie audimą. Buvo labai įdomu.

Kai oras buvo gražus, mes eidavome maudytis ir sportuoti. Vakare būdavo laužai. Kartais tik draugovėms, seserijai ar bendras laužas, į kurį susirinkdavo visa stovykla. Man geriausiai patiko dienos laikas, kai galėjome brolis aplankyti ir bendri laužai. Savaitgalį metu daug lietuvių ten susirinkdavo. Visa stovykla pasirodė, pamaršavo ir padainavo. Paxton miesto majoras pakalbėjo ir mums palinkėjo sėkmingų stovyklų. Net Simas Kudirka atvyko mūsų aplankyti. Sekmadienį buvo lietuviškų rankdarbių paroda.

Man labai patiko šita stovykla. Aš tiek daug naujų draugų ir draugų susiradau, kad tikrai buvo liūdna išvažiuoti. Mes visos gaudžiai verkėm, kai autobusas išvažiuojo. Aš tikrai tą vasarą įdomiai ir linksmai praleidau. Tikiuos, kad į septyntąją tautinę stovyklą vėl galėsiu važiuoti.

Zivilė Jurkutė,

Montrelio lit. mokykla, Kanada. ("Liespa")

GALVOSUKIŲ Nr. 1 ATSAKYMAI

I. Mokykla.
II. Skersai: 2. Karvė, 4. antis, 6. ūkis, 7. suės.
Žemyn: 1. katės balsas, 2. kui,, 3. eriuksas, 5. šūris.
III. Polarinė meška.
IV. 150 plytelių.
V. Mokinys (3), mokinio (3), gira (2-), giria (2), žala (2), žalia (2), i minkštinamasis ženklas, ne balsis.

GALVOSUKIAI Nr. 4

I. Pakeiskite žodį "LAVA" į žodį "RASA". Kiekviename žodyje galima pakeisti tik vieną raidę. Visą keitimą eiga parašykite. (5 taškai).

II

Vietoje raidžių įstatykite skaitmenis ir atlikite daugybos veiksmą. (10 taškai).

ABC

×DE

FEC

DEC

HGBC

III

Iš dvilikos vienvodo ilgumo pagaliukų sudėkite 4 kvadratus

JONAS MINELGA

PASAKELĖ

Vilkas sieną piovė,
Kiškis morką rovė,
O laputė
Dūdą pūtė
Prie žąsų pulkelio.

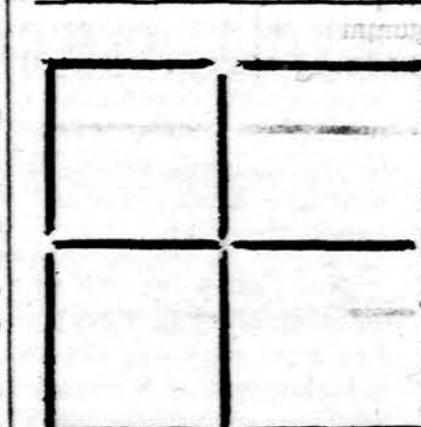
Žiogo smuikas aidė.
Soki kvietia gaidė.
Žąsų girgė,
Lapė mirksi
Ir kažką galvoja.

— Žąsin Gargatone,
Paukščių kapitone,
Vesk pulkėlį
I miškėlį,
Suk į mano dvarą!

Gražūs lapų rūmai,
Uogom rausta krūmai.
O jau grybų —
Jų sodybų
Nė nesukaitysi.

Brisius iš kopūstų
Rodo veidą rūstų:
— Ar negėda,
Tau, paukščiada,
Žąsėles vilioji?

Simtas ciucių lojo,
Simtas kiškių plojo,
Kad laputė,
Kad kumutė
Kailinius prarado.

(Žiūrėkite brėžinį). Pakeiskite 3 pagaliukus taip, kad gautumėte to paties didumo 3 kvadratus. (5 taškai).

IV

Paaikinkite, kaip pasikeis žodžių reikšmės ir formos praleidus minkštumo ženklą: 1. kuriu, 2. laukiu, 3. plaukiu, 4. liepia, 5. tyliu, 6. šiuo, 7. sausio, 8. nešiu, 9. pešiu, 10. ariu. Po vieną tašką gausite už teisingą paaikškinimą.

V

Penkių žodžių sutrumpinimas yra "SCUBA". Kiekviena raidė reiškia atskirą žodį. Parašykite tuos žodžius. (5 taškai).

PAGALVOJIMUI

Kad atsirastų nors po vieną didžią, tvirtą, neegoistišką sielą kiekvienoje bendruomenėje, pasaulis būtų išvauduotas.

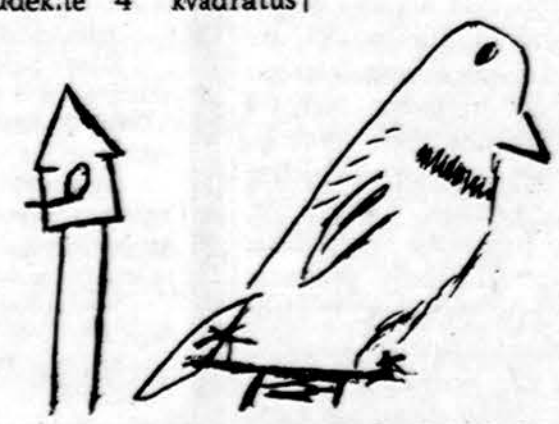
E. Hubbard

Geriau yra mažiausia švieselė užžiebtai, negu tamsuma skūstis.

Konfucijus

Lai jūsų senatvė būna lyg vaikystė, vaikystė — lyg senatvė; tai yra — tenebūnie nei jūsų išmintis surišta su puikybe, nei jūsų nuolankumas tenebūnie be išminties.

Šv. Augustinas

Nelinkamas šnektis prie savo namelio, rudensio sulaukęs. Piešė Antanas Geležius, Marquette Parko lit. mokyklos mokinys.